

BESZÁMOLÓ

**a Pálos Károly Szociális Szolgáltató
Központ és Gyermekjóléti Szolgálat
2021. évi munkájáról**

„Meg kell nevelni ezt a társadalmat. Szeme elé kell tárnunk a társadalom súlyos szociális kérdéseit – leleplezetlenül, keményen és halogatás nélkül. A sajtó, az iskola, szószékek, előadások mind a szociális nevelést szolgálják, az embertársi szolidaritás nagy gondolatát, amely nélkül nincs a válságból kiút. Ma még ott tartunk, hogy a társasági hírek, a fajkutyák nemesítésének kérdése, a rekordteljesítmények, a filmsztárok válási botrányai stb. sokkal nagyobb helyet foglalnak el a sajtóban, mint a közjót illető szociális kérdések. Ma még minden közérdek a szociális kérdésen kívül. Ne tétovázzunk sokáig, mert ekkora közömbösség mellett eljön az idő, amikor már csak egy kérdés lesz: a szociális kérdés, melynek megoldására akkor már nem lesz időnk.”

Dr. Pálos Károly

TARTALOMJEGYZÉK

I. Az intézmény bemutatása	4.
II. A működés személyi és tárgyi feltételei	12.
III. A szakmai tevékenység bemutatása	14.
1. Étkeztetés	14.
2. Házi segítségnyújtás	18.
3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	22.
4. Idősek nappali ellátása	24.
5. Demens személyek nappali ellátása	27.
6. Idősek átmeneti elhelyezése	29.
7. Intézményi csoport	36.
8. A szociális munkatárs tevékenysége.....	37.
9. Család- és gyermekjóléti szolgálat	41.
10. Család- és gyermekjóléti központ	53.
11. Gyermekek átmeneti gondozása	72.
Családok Átmeneti Otthona	
Helyettes szülői szolgáltatás	
12. Élelmiszerbank	80.
13. Adományok közvetítése	80.
14. Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatási Program	82.
15. Egyesületi tevékenység	83.
IV. Ellenőrzések	87.
V. Képzések	88.
VI. Pályázati tevékenységek, projektek	89.
VII. Fejlesztések, beruházások	94.
VIII. A koronavírus járvánnyal összefüggő tevékenységek	95.
IX. Záró gondolatok	97.

I. Az intézmény bemutatása

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Szombathely Város közigazgatási területén biztosítja az étkeztetést, az idősek nappali ellátását, az idősek átmeneti elhelyezését, valamint a gyermekek átmeneti elhelyezését, továbbá SZMJV Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződések alapján közös önkormányzati hivatalok és települések közigazgatási területére kiterjedően család- és gyermekjóléti szolgáltatást, házi segítségnyújtást és jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosít.

A Szombathelyi Járás területén család- és gyermekjóléti központot működtet.

A szolgáltatások egy intézményi központtal 10 telephelyen kerülnek megszervezésre az alábbiak szerint:

- Intézményi Központ
9700 Szombathely, Széll Kálmán u. 4.
- I. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Szöllősi sétány 36.
- II. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Domonkos u. 5.
- III. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Karmelita u. 2/C.
- IV. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Gagarin u. 24.
- V. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Kodály Zoltán u. 4.
- VI. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Jászai Mari u. 4.
- VII. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Váci Mihály u. 1-3.
- VIII. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Paragvári u. 86.
- IX. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Pozsony u. 47.

- X. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Barátság u. 22.

Az intézmény alaptevékenységeit meghatározó jogszabályok:

- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról
- 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz szükséges bizonyítékokról
- 335/2005. (XII.29.) Korm. rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
- 415/2015. (XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 235/1997.(XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
- 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 36/2007. (XII.22.) SzMM rendelet a gondozási szükséglet vizsgálatáról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 11/1993. (IV.1.) rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások térítési díjáról
- Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 36/2010. (XII. 01.) rendelete a lakáshoz jutás, a lakbérek és a lakbértámogatás, az önkormányzat által a lakásvásárláshoz és építéshez nyújtott támogatások szabályai megállapításáról
- Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 8/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete a települési támogatás keretében nyújtott ellátások és a szociális szolgáltatások helyi szabályozásáról

Az intézmény működését meghatározó belső szabályzatok:

A/ Kötelező belső szabályzatok

Szakmai célkitűzések

Szakmai program

Tevékenységhez, működéshez kapcsolódó általános szabályozások

Alapító Okirat

Szervezeti és működési szabályzat

Házirendek

- III., IV., VII., IX., X. sz. Szakmai Egység Idősek Klubja;
- VIII. sz. Szakmai Egység Családok Átmeneti Otthona és
- IX. sz. Szakmai Egység Időskorúak Gondozóháza

Érdek-képviselési fórum működésének szabályzata a Családok Átmeneti Otthonában

Munkavédelmi szabályzat

Tűzvédelmi szabályzat

Pályáztatási szabályzat

Tevékenység pénzügyi-számviteli szabályozása

Számviteli politika

Számlarend

Vagyonvédelmi szabályzat

Pénzkezelési szabályzat

Leltározási és leltárkészítési szabályzat

Eszközök és források értékelési szabályzata

Felesleges vagyontárgyak hasznosításának és az eszközök selejtezésének szabályzata

Bizonylati szabályzat

Önköltség számítási szabályzat

Anyag- és eszközgazdálkodási szabályzat

Az Áht. végrehajtási rendelete alapján kötelező szabályzatok

Kötelezettségvállalás szabályzata

Ügyrend az intézmény gazdálkodással összefüggő feladataira

Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend

A belföldi kiküldetések elrendelésével és lebonyolításával, elszámolásával kapcsolatos szabályzat

Külföldi kiküldetések elrendelésével és lebonyolításával, elszámolásával kapcsolatos szabályzat

Készletgazdálkodási szabályzat

Szabályzat a reprezentációs kiadások teljesítéséről és elszámolásáról

Gépjármű üzemeltetési szabályzat

A vezetékes és rádiótelefonok használatának rendjéről szóló szabályzat

Étkeztetési szabályzat

A munkavállalókkal kapcsolatos szabályozások

Közalkalmazotti szabályzat

Humánerőforrás-gazdálkodás szabályzat

Munkáltatói szabályzat

Teljesítményértékelési szabályzat

Cafeteria szabályzat

Esélyegyenlőségi terv

Belső kontroll és belső ellenőrzéshez kapcsolódó szabályok

Belső ellenőrzési kézikönyv

Belső kontroll kézikönyv

Integrált kockázatkezelési szabályzat

A szervezeti integritást sértő események kezelésének szabályzata

Belső szabályzatok kezelési rendje

Speciális feladatellátáshoz, tevékenységhez kapcsolódó szabályozások

Közbeszerzési szabályzat

Kommunikációhoz, informatikához és adatvédelemhez kapcsolódó szabályzatok

Kommunikációs és információs rendszer szabályzata

Informatikai biztonsági szabályzat

Adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat

Adatkezelési szabályzat elektronikus megfigyelőrendszer működtetésére

Közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének, továbbá a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának szabályzata

Iratkezelési szabályzat

Adatvédelmi incidenskezelési szabályzat

B/ Központilag nem kötelező, de helyileg szabályozandó területek

Tevékenységhez, működéshez kapcsolódó általános szabályozások

Higiéniai szabályzat

Biológiai kockázatelemzés, -értékelés

Legionella által okozott fertőzési kockázatot jelentő közegekre vonatkozó kockázatbecslés, kezelés

Bélyegző kezelési szabályzat

Kulcskezelési szabályzat

Hőségterv

Panaszkezelési szabályzat

A munkavállalókkal kapcsolatos szabályozások

Vagyonnyilatkozati szabályzat

Gyakornoki szabályzat

Ellenőrzéshez kapcsolódó szabályozások

Ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályzata

Speciális feladatellátáshoz, tevékenységhez kapcsolódó szabályozások

Pályázati szabályzat

Az intézmény gazdálkodása

Az intézmény működésének, a nyújtott szolgáltatások biztosításának forrásai, a bevételi előirányzat elemei:

- a fenntartó által biztosított működési célú támogatás,
- személyi térítési díjakból származó bevételek,

- egyéb működési bevételek,
- pályázati forrásból eredő bevételek.

A működés kiadási oldalának előirányzatai:

- személyi juttatások,
- munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó,
- dologi kiadások,
- beruházások,
- felújítások.

Az intézmény létszámkerete a tárgyévben nem változott, a 2021. évi költségvetésben az engedélyezett (8 órás foglalkoztatásra átszámított) nyitó létszám 188 fő volt, az engedélyezett záró létszám szintén 188 fő volt.

2021. július és augusztus hónapban a „Nyári diákmunka” program keretében hét főt foglalkoztattunk. A munkavégzésre saját dolgozóink 16-20 év közötti, tanulói jogviszonnyal rendelkező gyermekei jelentkezhettek. A nyári szünidős diákok a 2-4 hetes munkavégzésük során tapasztalatot szerezhettek munkahelyi környezetben. Lehetőséget kaptak arra, hogy megismerjék a munkahelyi elvárásokat. Egyszerű adminisztrációs, továbbá takarítási és karbantartási feladatokat végeztek.

Az intézmény költségvetésének 69%-át a személyi juttatások és az ehhez kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó teszi ki.

A dologi kiadások 54%-a az étkeztetés biztosításához szükséges vásárolt élelmezés költségeinek fedezésére szolgál.

A 2020. évben kialakult járványhelyzet a 2021. évben tervezhető bevételek alakulását jelentősen megváltoztatta.

Az idősek klubjai által nyújtott szolgáltatások szüneteltek, majd 50%-os kihasználtsággal működtek. Az étkeztetési szolgáltatások iránt megnövekedett igények az ellátási díjak és a kiszámlázott általános forgalmi adó tekintetében többletbevételt eredményeztek.

Az említett változások figyelembevételével készült a 2021. évi bevételek tervezése. Az óvatos tervezés ellenére is tovább csökkentek a térítési díjak bevételei, mely csökkenés a nappali ellátás, a kistérségi bevételek, valamint a szociális étkeztetésből származó térítések bevételeit csökkentette.

A jelentősebb összegű működési többletbevételek (szolgáltatások bevétele, Áfa visszaigénylés bevétele) kompenzálták a többi szolgáltatás vonatkozásában megjelenő alulteljesítéseket és lehetővé tették a kiadási előirányzatok növelését.

A 2020. évi járványhelyzet kiadásokra gyakorolt hatásának figyelembevételével (jelentős emelkedés volt tapasztalható) a 2021. évi költségvetésben 209.934 adaggal került megtervezésre az étkeztetés, ezzel szemben 205.902 adag étel került megvásárlásra, mely 4.032 adag alulteljesítést jelent. Az étkeztetésből származó térítési díjbevételeknél tapasztalható alulteljesítés és a vásárolt ételmezei kiadások csökkenése azt mutatja, hogy a 2020. évben a szolgáltatás iránti igénybevétel a tárgyévben mérséklődött, azaz nem mutatott emelkedő tendenciát.

A veszélyhelyzet idején a hatályos kormányrendelet értelmében az ebéd kizárólag kiszállítással volt biztosítható azon igénybe vevők számára is, akik korábban maguk mentek el az ebédjükért, ez azonban az általuk fizetett személyi térítési díjat nem befolyásolta.

A 2021. évi költségvetésben a szállításra tervezett adagmennyiség 122.436 volt és a járványhelyzet miatt további 3 hónapra 4.470 adag étel kiszállítására volt lehetőségünk. A tervezett bruttó 21.566 eFt összeg biztosította a költségvetési soron tényleges felmerülő kiadások teljesíthetőségét (ténylegesen szállított adag: 123.698). A szolgáltatások megváltozott körülmények közötti zavartalan biztosításához lényegesen nagyobb mennyiségű fertőtlenítőszerre és védőeszközre volt szükség. Beszerzésük a készletbeszerzések kiadásait növelte, melyhez a fenntartó a költségvetésben és a 2020. évi maradvány felhasználásakor külön forrást biztosított. Ezen kívül központi forrásból a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság közreműködésével változó időközönként, változó mennyiségben és összetételben kapott fertőtlenítő és védőeszközöket az intézmény. A tárgyévben a kiadások teljesítésére elégséges forrás állt rendelkezésünkre.

Az intézmény költségvetésében tárgyi eszközök beszerzésére, felújítás tervezésére a korábbi évekhez hasonlóan nem nyílt lehetőség, ezért az összesen 1 központi és 10 telephelyen levő ingatlan felújítására, fejlesztésére a tárgyév során keletkező megtakarítások, illetve többletbevételek jelentettek forrást.

A hatékony és felelős gazdálkodás érdekében az intézmény nemcsak a fenntartó által biztosított működési bevételeket és a térítési díjból eredő bevételeket veszi számba, hanem folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket, illetve az egyéb működési bevételek (pl.: helyiség bérbeadása) lehetőségét.

Az intézményi megtakarítás, mely elsősorban a személyi kiadások tételsoron, a megüresedett, de a kedvezőtlen bérezés miatt betöltetlen álláshelyek miatt keletkezett, egyrészt a munkavállalók többletmunkájának elismerésére, a ruházati költségtérítés és a cafeteria juttatás tervezett összegének kiegészítésére, továbbá a munkavállalók munkakörülményeinek javítására, az ellátásban részesülők (idősek klubjai, Időskorúak Gondozóháza) ellátási körülményeinek javítására került felhasználásra.

Az egyes telephelyek felújítása, az elhasználódott tárgyi eszközök beszerzése, a megváltozott élelmiszerlánc-biztonsági és higiénés szabályok következményeként szükségessé váló átalakítások, továbbá az új telephelyek funkcionak megfelelő felszerelése jellemzően a tárgyévet megelőző év során keletkező pénzmaradványból került megvalósításra.

Intézményünk a fenntartótól 2019. szeptember 1. napjától ingyenes használatra kapta meg a Jászai M. u. 4. sz. alatti épületrészt a család- és gyermekjóléti központ elhelyezésére, ill. a központ által nyújtott szolgáltatások működtetésére.

Az épület a használatbavételi állapotában nem volt alkalmas a szolgáltatások biztosítására, tárgyi feltételei, így például az akadálymentesítés hiánya miatt a működési engedélyeztetési eljárás megindítására nem volt lehetőség. Felújítása, ill. az új funkcionak való átalakítása elengedhetetlen, melynek megvalósítása több lépésben válik lehetővé.

Első lépésként az épület emeleti részén irodák kialakítását terveztük. A 2019. évi maradványból a munkálatok fele megvalósulhatott, így az óvodai és iskolai szociális segítők 2020. október hónaptól az épületben tudnak dolgozni.

A felújítás második üteme az emeleti irodák kialakítása. Ez szükséges ahhoz, hogy a gyermekjóléti központ munkatársait, - akik jelenlegi Domonkos u. 5. szám alatti épületben dolgoznak, - át tudjuk költöztetni az óvodai és iskolai szociális segítők mellé. Ezzel a Gyermekjóléti Központ egy telephelyen, egy épületben tud működni.

A felújításra forrást biztosított az intézménynél 2020. évben keletkezett maradvány felhasználása.

A harmadik ütem megvalósítása érdekében intézményünk 15.000 eFt összeg elnyerésére pályázatot nyújtott be az épület földszintjén közösségi terek kialakítására és akadálymentesítésre. A munkálatok 2021.09.30-ig befejeződtek.

A felújítás negyedik üteme a földszinti épületrész folytatása lenne fogadóhelyiségek kialakításával, melynek költségeire 2021. évben indikatív árajánlatot kértünk. Összege

17.321.063 Ft, mely nem tartalmazza a még fel nem újított épületrész ablakainak cseréjét, ami pályázati forrásból valósulhat meg.

Amennyiben a Család- és Gyermekegészségi Központ működésének tárgyi feltételei a Jászai M. u. 4. sz. alatti ingatlanban a fentiek alapján biztosításra kerülnek, a szolgáltatás végleges működési engedélyeztetése megtörténhet.

Az előző évek gyakorlatának megfelelően intézményünk kérelemmel fordult a fenntartóhoz, hogy a 2021. évi maradvány felhasználását a fenti célokra fordíthassa, azonban erre az önkormányzati költségvetés helyzetére való tekintettel nem volt lehetőség.

II. A működés személyi és tárgyi feltételei

2021. évben az intézmény 192 fővel kezdte meg a működését, melyből 169 fő szakmai, 23 fő technikai létszám volt.

2021. július és augusztus hónapban nyári diákmunka keretében 7 diák végzett szakképzettséget nem igénylő tevékenységet, átlagosan 2-4 hét időtartamban.

Az év során összesen 20 fő munkaviszonya szűnt meg, közülük 5 fő öregségi nyugdíjba vonult, 5 fő munkaviszonya már a próbaidő lejárt előtt megszűnt, 10 fő pedig más munkahelyet választott, egyrészt a magasabb jövedelem reményében, másrészt költözés, illetve egyéb családi okok miatt.

2021-ben 19 új munkavállaló felvételére került sor, egyrészt a megüresedett álláshelyek kerültek betöltésre, másrészt a szülési szabadságon lévő munkavállalók helyettesítése történt meg. Közülük 2 fő a 2021-es évben kérte munkaviszonya megszüntetését új, magasabb jövedelmet biztosító munkavállalás miatt, néhány hónap múlva mindketten kérték ismételt felvételüket az intézményhez.

Az intézmény dolgozói közül 8 fő részmunkaidős álláshelyen dolgozik, 10 fő részére a teljes munkaidős álláshelyen került részmunkaidős munkavégzés engedélyezésre, tekintettel családi körülményeire.

A munkavállalók számára a munkafeltételek, a mindennapi munkavégzéshez szükséges eszközök, irodahelyiségek, infrastruktúra, kiszolgáló helyiségek rendelkezésre álltak.

Munka- és védőruha az előírásoknak megfelelően biztosított volt. A munkavégzéshez kerékpár, autóbuszberlet állt rendelkezésre és szükség szerint saját személygépkocsi használata került engedélyezésre.

A Szombathely közigazgatási területén kívül történő feladatellátást három intézményi személygépkocsi segítette.

A szakmai munkavégzés segítése és a kiegész megelőzése érdekében az intézmény valamennyi egységében biztosított volt az egyéni és csoportos szupervízió.

Az ellátottak számára nyitva álló helyiségek tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthetőek voltak.

Az idősek klubjaiban, az Időskorúak Gondozóházában és a Családok Átmeneti Otthonában a már hagyománnyá vált karácsonyi ajándékozás keretében több kis- és nagy értékű tárgyi eszköz beszerzésére nyílt lehetőség.

A VI. sz. Szakmai Egységben (Jászai M. u. 4.) kialakított közösségi helyiség berendezésében, informatikai eszközökkel való felszerelésében - Bokányi Adrienn tanácsnok asszony közreműködésével - az Ivy Technology AMS Hungary Kft. nyújtott segítséget az intézmény számára. Felajánlásukkal kettő gamer munkaállomás kialakítására került sor, továbbá számos olyan eszköz (laptoptáska, billentyűzet, optikai egér) került az intézmény birtokába, mely a munkavállalók feladatainak ellátását segítette.

A IX. sz. Szakmai Egység (Szombathely Pozsony u. 47.) személyi feltételek tekintetében határozatlan, tárgyi feltételek tekintetében - elsősorban az akadálymentesítés hiánya miatt - határozott idejű működési engedéllyel rendelkezik. Ezen a telephelyen működik az Időskorúak Gondozóháza, mellyel kapcsolatban Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata a 75/2021. (VIII. 2.) Kgy. számú határozatával azt a döntést hozta, hogy az Evangélikus Egyházzal és a Szombathelyi Evangélikus Diakóniai Központtal létrejött együttműködési megállapodás alapján az Időskorúak Gondozóháza 2023. január 1-jével átkerül a SZEDIK működtetésébe. Elhelyezése a Szombathely Középhegyi u. 1 szám alatt kerül biztosításra.

A telephelyen működő idősek klubjának akadálymentesítése továbbra is megoldásra vár annak érdekében, hogy a szakmai egység határozatlan időre szóló működési engedéllyel rendelkezzen.

A VI. sz. Szakmai Egységben (Szombathely Jászai M. u. 4.) a felújítási, átalakítási munkák folyamatban vannak, az egység jelenleg nem rendelkezik működési engedéllyel.

Az intézmény többi telephelyén a működés személyi és tárgyi feltételei teljes körűen megfelelnek a hatályos jogszabályi előírásoknak.

III. A szakmai tevékenység bemutatása

1. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik számára tartósan vagy átmenti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedély-betegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

A szolgáltatás biztosítása 2017. július 01-től a JustFood Kft-vel kötött szerződés alapján történt. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően normál, diabetikus és könnyű-vegyes étrendből lehetett választani.

Az év során összesen 199.472 adag étel került kiszolgálásra, mely közel azonos az előző évivel. Ebből 123.977 adagot házhozszállítással (624 fő), 24.789 adagot az idősek klubjaiban fogyasztottak el az igénybe vevők (205 fő), 50.706 adagért pedig a város öt különböző pontján található ételosztó helyre mentek el a rászorulók (233 fő). A házhoz szállított adagmennyiség emelkedett a 2020. évihez képest, csökkent viszont azon igénybe vevők száma és az általuk elfogyasztott ételadag mennyisége, akik maguk mentek el az ebédért az ételosztó helyekre. Ez egyrészt a pandémia következtében életbe lépő kormányzati intézkedésekkel magyarázható, másrészt az igénybe vevők romló egészségi állapotával.

Az ellátásban részesülők 2021. évi induló létszáma:	807 fő
Tárgyévben felvettek száma:	255 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	1.062 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	246 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	816 fő

Az ellátotti létszám jelentősen nem változott az előző évihez képest, mind a felvételek, mind a megszűnések száma jelentősen csökkent.

A 2021-es évben kiemelkedően magas volt az elhalálozás miatti megszűnések száma (38,62%), aránya az előző évekhez képest jelentősen emelkedett. Ugyancsak hasonlóan magas volt a szolgáltatás saját kérésre történő megszüntetése is (29,27%).

Az év folyamán étkeztetésben részesültek száma életkor és nemek szerinti megoszlásban:

	Férfi (fő)	Nő (fő)	Összesen (fő)
3-5 éves	-	-	-
6-13 éves	2	-	2
14-17 éves	1	2	3
18-39 éves	19	14	33
40-59 éves	90	27	117
60-64 éves	38	38	76
65-69 éves	51	69	120
70-74 éves	46	110	156
75-79 éves	56	138	194
80-89 éves	82	199	281
90- éves	20	60	80
Összesen:	405	657	1062

Az igénybe vevők életkor szerinti megoszlása az elmúlt évekhez hasonlóan alakult. A legnagyobb számban a 75 év feletti idős korosztály képviseltette magát (52,26%), közülük a 90 év felettek száma folyamatos emelkedést mutatott.

65 éves korig az igénybe vevők között a férfiak voltak többségben, e felett egyértelműen a nők számának emelkedése figyelhető meg.

A 18 év alatti igénybe vevők számának csökkenése évről évre folytatódik, ők óvodás, illetve iskoláskorúak és jellemzően a hétvégékre és tanszünetekre igényelték a szolgáltatást, mivel hét közben köznevelési intézményben volt biztosított számukra az étkezés.

A tanszüneti munkanapokon a jogszabály által meghatározott rászorult kör térítésmentesen vehette igénybe az étkeztetést, a hétfégi meleg ebédet pedig többségüknél a család biztosította.

A rendszeres pénzbeli ellátással nem rendelkezők száma a 2021. évben jelentősen nem változott a korábbi évhez képest, 2020-ban 30 fő, 2021-ben 29 fő volt ellátatlan az igénybe vevők közül.

Az aktív korú, munkahellyel rendelkező étkezők számában jelentős változás nem történt, 2020-ban 32 fő, 2021-ben 39 fő munkajövedelem mellett igényelte a szolgáltatást. Közülük többen részmunkaidőben foglalkoztatottak, védett munkahelyen dolgozók, illetve olyan alacsony munkajövedelemmel rendelkezők, akik a kiadásaik kifizetése után más módon nem tudták megoldani a napi egyszeri meleg étkezésüket.

Az étkeztetés igénybevételének gyakorisága az alábbiak szerint alakult:

Hétfőtől – vasárnapig (minden nap):	681 fő
Hétfőtől – péntekig (heti öt nap):	219 fő
Csak szombat és vasárnap:	14 fő
Ettől eltérően:	148 fő

A szolgáltatást a hét minden napján igénylők száma csökkent az előző évihez képest, viszont ezzel párhuzamosan emelkedett azon igénybe vevők száma, akik hétfőtől péntekig kérték az ellátást.

A szolgáltatásért az év során 1.033 fő fizetett térítési díjat, 29 fő térítésmentesen vette igénybe az ellátást, ők rendszeres havi jövedelemmel nem rendelkeztek.

2021-ben 343 fő kérte a számára megállapított személyi térítési díj csökkentését a fenntartótól. Egy kérelem elutasításra került, a többi kérelmező esetében 40-80%-kal csökkent a megállapított személyi térítési díj összege.

Ebéd házhozszállítás

Az ellátásban részesülők 2021. évi induló létszáma:	442 fő
Tárgyévben felvettek száma:	182 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	624 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	167 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	457 fő

Az igénybe vevők számában jelentősen változás nem történt az előző évihez képest, a felvételek száma jelentősen csökkent, a megszűnések száma a 2020-as évihez hasonlóan alakult.

A megszűnés okaként legmagasabb arányban az elhalálozás 41,92%-ban, valamint a saját kérésre történő megszüntetés 20,96%-ban szerepelt. Az elhalálozás miatti megszűnések száma az igénybe vevők egyre romló egészségi állapotából és magas életkorából adódott.

Az ellátás megszüntetését többségében azok kérték, akiknek élethelyzetében változás történt, összeköltöztek gyermekeikkel, vagy elköltöztek az intézmény ellátási területéről.

Az ebédszállítás igénybevételének gyakorisága az alábbiak szerint alakult:

Hétfőtől – vasárnapig (minden nap):	467 fő
Hétfőtől – péntekig (heti öt nap):	76 fő
Csak szombat – vasárnap:	3 fő
Ettől eltérően:	78 fő

Az ebéd házhozszállítást a hét minden napján igénylők aránya némileg csökkent az előző évihez képest, míg 2020-ban az ellátottak 77,96%-a igényelte napi rendszerességgel a szolgáltatást, addig 2021-ben ez az arány 74,84% volt.

Jelentősen emelkedett azonban azon étkezők száma, akik csak a hét egyes napjain igényelték az ellátást (2020-ban: 58 fő, 2021-ben 78 fő).

Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat köteles a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítani.

Szombathely MJV Önkormányzata az intézményen keresztül biztosította a szolgáltatást a városban élő rászoruló óvodás és iskoláskorú gyermekek számára. A családoknak az intézmény által működtetett idősek klubjaiban volt lehetőségük átvenni az előre csomagolt, egy tál meleg ételt.

2021-ben 48 gyermek számára volt biztosított az ellátás, 2.519 adag étel került kiszolgáltatásra.

2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás keretében az igénybe vevők számára saját lakókörnyezetükben kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges segítséget. Ennek keretében azok a személyek igényelnek gondoskodást, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, egyedül élnek, vagy családtagjaik, hozzátartozóik nem képesek róluk gondoskodni.

2016. január 01-től jogszabályváltozás miatt a házi segítségnyújtáson belül két fajta tevékenység került elkülönítésre: a szociális segítség és a személyi gondozás.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) a szociális segítség keretében végzett feladatokat.

A házi gondozó a feladatellátás során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükséglete saját lakókörnyezetében, az életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

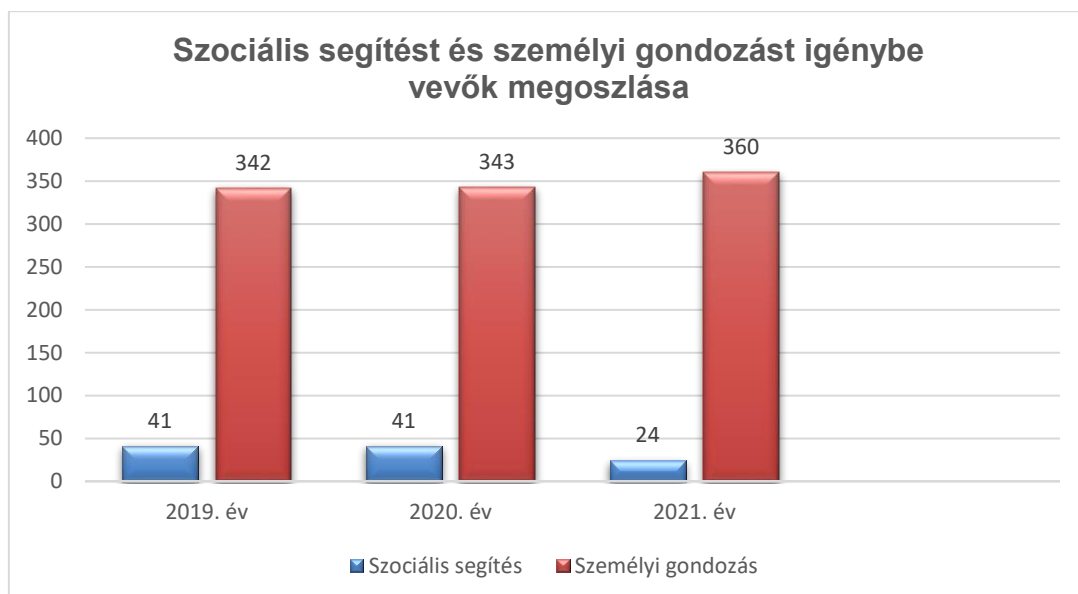
Az ellátásban részesülők 2021. évi induló létszáma:	239 fő
(szociális segítség: 24 fő; személyi gondozás: 215 fő)	
Tárgyévben felvettek száma:	145 fő
(szociális segítség: 0 fő; személyi gondozás: 145 fő)	
Tárgyévben ellátottak száma:	384 fő
(szociális segítség: 24 fő; személyi gondozás: 360 fő)	

Tárgyévben megszűntek száma:	148 fő
(szociális segítség: 10 fő; személyi gondozás: 138 fő)	
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	236 fő
(szociális segítség: 14 fő; személyi gondozás: 222 fő)	

Szombathely Megyei Jogú Városnak 2021-ben 22 településsel volt feladat-ellátási megállapodása házi segítségnyújtás vonatkozásában, közülük 8 településen folyt ténylegesen gondozási tevékenység.

2021-ben házi segítségnyújtásban összesen 384 fő részesült (359 fő Szombathely városból, 1 fő Bucsu, 1 fő Csemeszkopács, 14 fő Szentpéterfa, 2 fő Nemesböd, 2 fő Vassurány, 2 fő Vasszécseny, 1 fő Torony és 2 fő Sé településekről).

146 fő kizárólag a házi segítségnyújtást igényelte (122 fő Szombathelyről, 24 fő az érintett településekről). 238 fő (237 fő Szombathelyről és 1 fő Bucsu településről) más szociális szolgáltatásban is részesült.

A személyi gondozást igénybe vevők számának emelkedését egyrészt az okozta, hogy 2020 márciusától 2021. december közepéig új felvétel esetében kizárólag személyi gondozásra irányuló megállapodást lehetett kötni.

Másrészt a tapasztalatok azt mutatták, hogy a szabályozástól függetlenül, az újonnan felvettek többsége nagyon rossz egészségi állapotú volt, gondozásuk csak több gondozó egyidejű munkájával, személyi gondozás keretében volt biztosítható.

A megszűnések okai között – az ellátottak rossz egészségi állapotából és magas életkorából adódóan – évről évre emelkedő tendenciát mutat az elhalálozás miatti megszűnés (2019-ben 50,76%, 2020-ban 55,86%, 2021-ben 61,49%).

Jellemző volt még a tartós bentlakásos intézményi elhelyezés miatti megszűnés (17,56%).

Az előző évekhez képest csökkent a saját kérésre történő megszüntetés aránya (2018-ban 24,32% 2019-ben 19,69%, 2020-ban 24,83%, 2021-ben 14,86%).

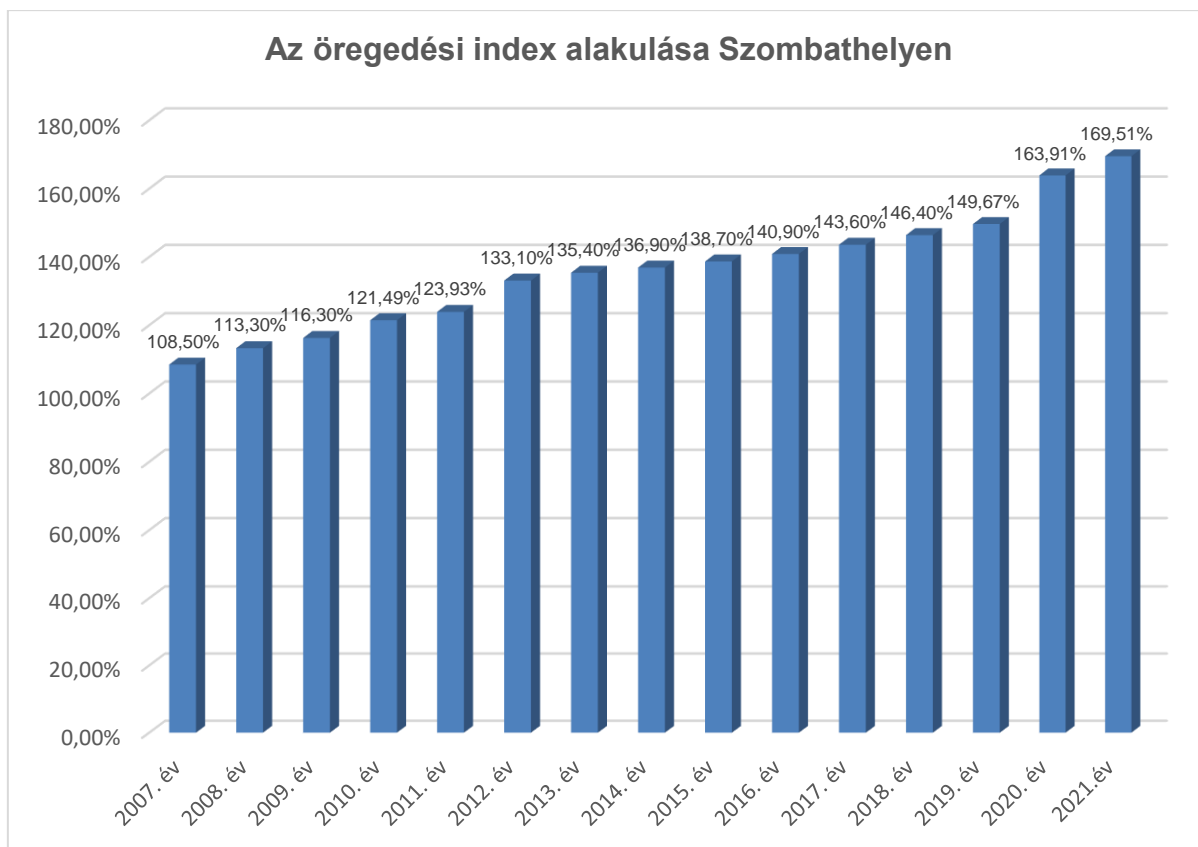
**Az év folyamán házi segítségnyújtásban részesültek száma
életkor és nemek szerinti megoszlásban**

Életkori megoszlás	Férfi (fő)		Nő (fő)		Összesen (fő)	
	S	G	S	G	S	G
40-59 éves	1	5	-	3	1	8
60-64 éves	-	5	-	8	-	13
65-69 éves	1	10	-	11	1	21
70-74 éves	-	8	5	23	5	31
75-79 éves	-	20	2	54	2	74
80-89 éves	3	41	6	115	9	156
90- éves	2	9	4	48	6	57
Összesen:	7	98	17	262	24	360

Az előző évekhez hasonlóan magas volt a 80 év feletti igénybe vevők aránya: 2019-ben 55,09%, 2020-ban 58,59%, 2021-ben 55,47% volt.

A 60 év alattiak száma az előző évihez képest emelkedett, 1 fő kivételével ők magasabb gondozási szükségletet igényeltek, ezért személyi gondozásban részesültek. Többségük olyan súlyos megbetegedéssel küzdött, mely megnehezítette számukra a mindennapi életvitelük fenntartását.

Városunkban tovább emelkedik az átlagéletkor, a lakosságra jellemző öregedési folyamat folytatódik. Jól tükrözi ezt a tendenciát az öregedési index alakulása.

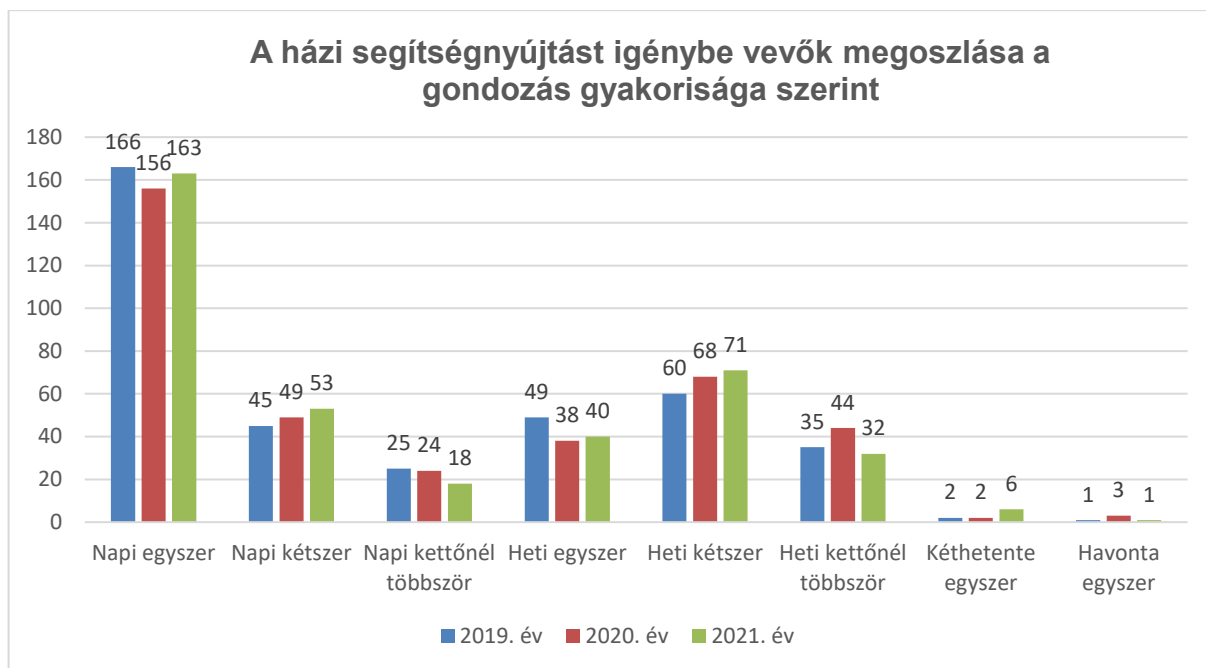

Az igénybevétel gyakoriságában jelentős változás nem történt az előző évhez képest, változatlanul magas az ellátást napi rendszerességgel igénybe vevők száma.

2019-ben a szolgáltatást igénybe vevők 37,59%-a, 2020-ban 39,06%-a, 2021-ben pedig 37,24%-a igényelte hetente az ellátást, ebben a tekintetben tehát jelentős mértékű eltérés a megelőző évekhez képest nem volt tapasztalható.

22 fő esetében betegség, illetve egyéb szociális körülmény miatt szükségessé vált az ellátás munkaszüneti napokra történő kiterjesztésére.

Az idősödéssel együtt járó állapotromlás miatt tehát nemcsak az ellátás szintje, hanem annak gyakorisága is növekedett.

3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Az ellátásban részesülők 2021. évi induló létszáma:	157 fő
Tárgyévben felvettek száma:	47 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	204 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	50 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	154 fő

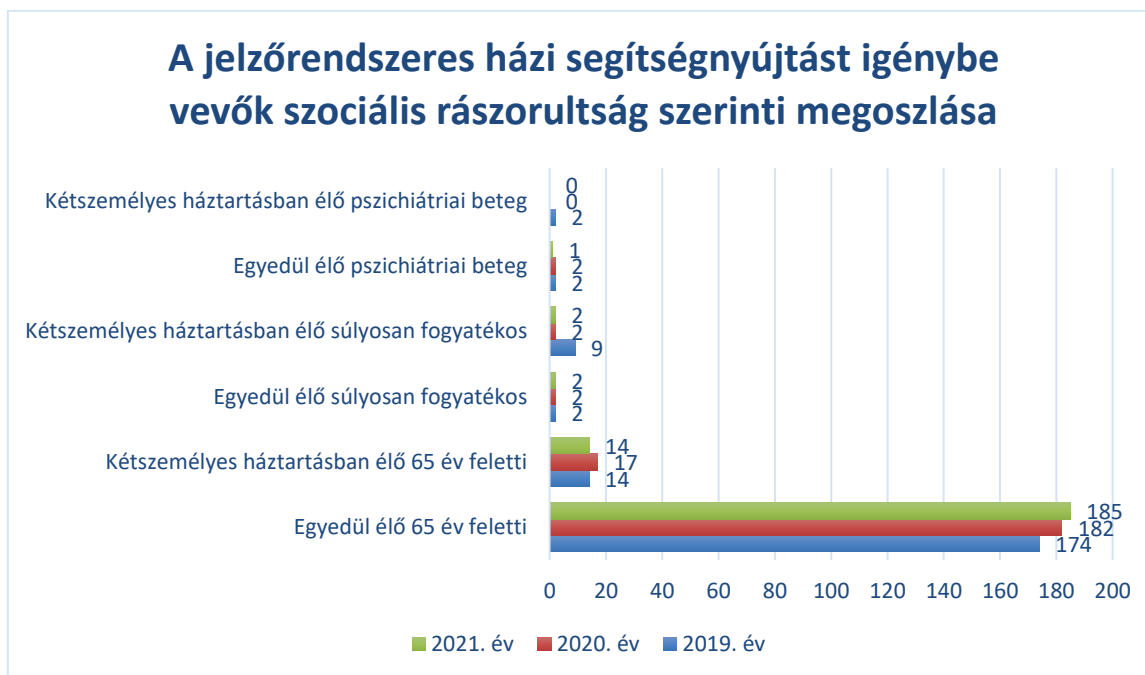
Az ellátotti létszám az előző évihez képest jelentősen nem változott, mind a felvételek, mind a megszűnések száma a korábbiakhoz hasonlóan alakult. A szolgáltatást igénybe vevők havi megoszlása 150 és 160 fő között mozgott.

Az év során összesen 204 fő részesült az ellátásban, 203 fő Szombathelyről, 1 fő Bucsú településről.

Bucsuban társadalmi gondozó végezte a feladatot, aki rendelkezett a munkavégzéshez szükséges készenléti táskával és mobiltelefonnal.

Az ellátásból az év során 50 fő került ki, közülük az előző évihez hasonlóan magas volt az elhunytak száma 22 fő, mely az igénybe vevők magas életkorából és rossz egészségi állapotából ered.

9 fő intézményi elhelyezést nyert, 5 fő esetében tartós kórházi kezelés miatt került sor a szolgáltatás megszüntetésére. 13 fő maga kérte az ellátás megszüntetését, 1 fő pedig az elköltözött az intézmény ellátási területéről.

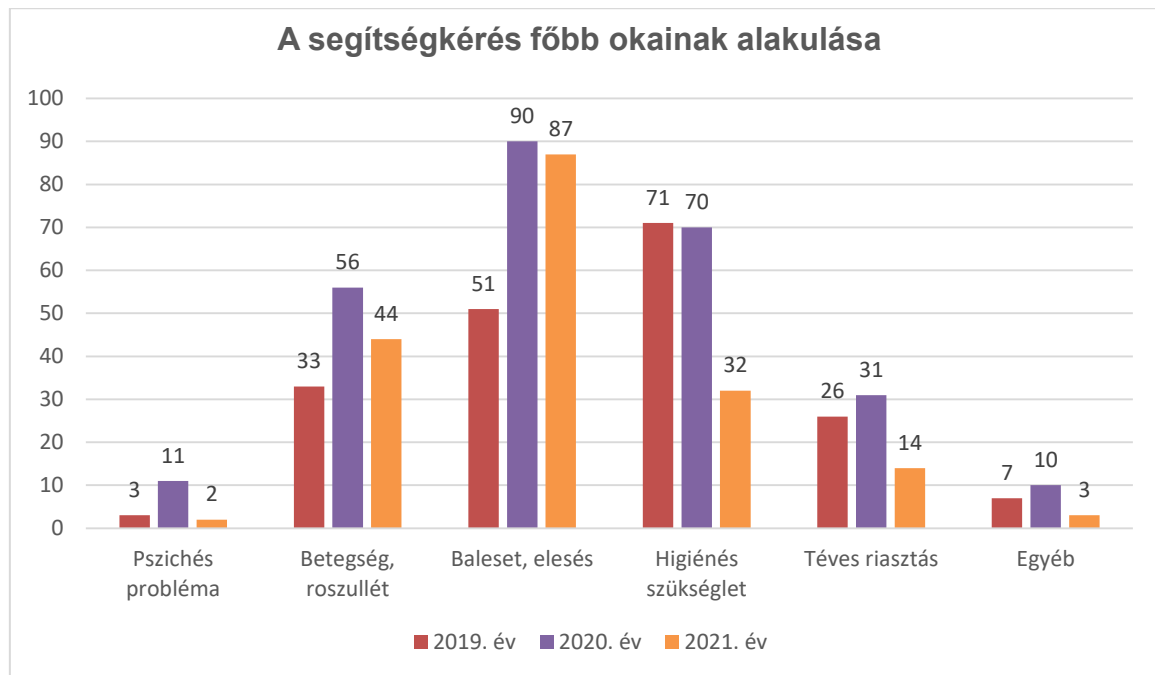
A szociális rászorultság szerinti megoszlás a korábbi évekhez hasonlóan alakult, a szolgáltatást igénybe vevők jelentős részét az egyedül élő 65 év felettek alkották.

A szolgáltatásban részesülők életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	3	1	4
60 - 64 év	1	-	1
65 - 69 év	1	4	5
70 - 75 év	-	12	12
75 - 79 év	5	30	35
80 - 89 év	20	86	106
90 év felett	5	36	41
Összesen:	35	169	204

Az igénybe vevők nemek szerinti összetételében nem történt lényeges változás, a nők aránya közel ötszöröse a férfiakénak.

Az életkor szerinti megoszlásban a 80 év felettek száma az előző évekhez hasonlóan kiemelkedően magas volt (2019: 139 fő, 2020: 150 fő, 2021: 147 fő).

A segélyhívások száma a korábbi évekhez képest jelentősen csökkent, különös tekintettel a higiénés szükséglet miatti segítségkérésre.

A baleset, elesés miatti segítségkérés kivételével minden más probléma megjelenésében csökkenés mutatkozott.

A segítségnyújtási módok közül változatlanul magas volt a mentális segítségnyújtás, beszélgetés, megnyugtatás. Előfordult továbbá mentő, ügyeletes orvos vagy háziorvos hívása, katasztrófavédelmi szervek értesítése és gyógyszerelés is.

4. Idősek nappali ellátása

Az idősek klubjaiban nyújtott szolgáltatásokat azok az időskorúak veszik igénybe, akik otthonukban élnek, de társaságra, közösségre, hasznos, értelmes időtöltésre vágnak, valamint fontosnak tartják testi és szellemi aktivitásuk megőrzését.

A klubok által biztosított szolgáltatások: étkezés, tisztálkodás lehetősége, egészségügyi ellátások, szabadidős programok, ügyintézésben való segítségnyújtás, mentális gondozás.

A férőhelyek száma: 256.

Az ellátásban részesülők 2021. évi induló létszáma:	215 fő
Tárgyévben felvettek száma:	40fő
Tárgyévben ellátottak száma:	255 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	39 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	216 fő

Az éves ellátotti létszám a megelőző évihez képest csökkent.

A felvételek számában jelentős emelkedés volt érzékelhető, a megszűnések száma pedig határozott csökkenést mutatott. Oka, hogy a koronavírus járvány miatti korlátozó intézkedések a 2021-es év folyamán enyhültek, így megnyílt a lehetőség a klubok látogatására, sőt a védettségi igazolvánnyal rendelkezők az ebédjüket is elfogyaszthatták a klubban.

A korlátozó intézkedések feloldásával párhuzamosan megnőtt az érdeklődés a szolgáltatás iránt, mely az új felvételek magas számában is megmutatkozott.

Az év során 39 fő ellátása szűnt meg. 12 fő maga kérte az ellátás megszüntetését, elsősorban családi okokra hivatkozva, illetve romló egészségi állapot miatt házi segítségnyújtást kért. 13 fő elhunyt, 6 fő bentlakásos intézményi elhelyezést nyert, 2 fő elköltözött az intézmény ellátási területéről, 6 fő pedig demens nappali ellátásba került.

A klubtagok életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	1	2	3
60 - 64 év	4	7	11
65 - 69 év	11	19	30
70 - 74 év	13	47	60
75 - 79 év	13	49	62
80 - 89 év	17	61	78
90 év felett	3	8	11
Összesen:	62	193	255

A klubtagok életkor és nemek szerinti megoszlásában jelentős változás nem történt, változatlanul magas a 80 év feletti korosztály (34,51%) és a nők aránya (75,68%).

A korábbi évekhez hasonlóan magas volt az egyedül élők aránya, a klubtagok 73,33 %-a egyedül élt. Ők elsősorban a magány oldása, a szabadidő hasznos eltöltése érdekében vették igénybe a klub szolgáltatásait.

A szolgáltatásban részesülők 89,02%-át jellemezte a multimorbiditás, azaz több betegség együttes előfordulása. Jelentős volt a keringési, a mozgásszervi és az emésztőrendszeri megbetegedésben szenvedők száma, továbbá évről évre emelkedik a pszichiátriai betegek aránya is.

A klubokban elérhetőek voltak különböző prevenció célú egészségügyi szolgáltatások, pl.: vérnyomás- és vércukorszint-mérés, időstorna.

A korábbi években nagyon aktív, mozgalmas közösségi élet folyt a klubokban, melynek a 2020-ban kirobbanó járvány szinte egy csapásra véget vetett.

A 2021-es évben a védőoltás elérhetővé válásával fokozatosan enyhültek a korlátozások, és lehetőség nyílt programok szervezésére.

Jellemzően klubon belüli, kisebb létszámmal zajló programok valósultak meg, mint például:

- szellemi vetélkedők,
- ünnepi megemlékezések,
- kártyaversenyek, memóriafejlesztő játékok,
- kézműves foglalkozások.

A nyári, kora őszi hónapokban kirándulások szervezésére is sor került, és az őszi hónapokban szinte minden klubban megrendezésre került - a járvány előtti évek gyakorlatának megfelelően - a szüreti bál.

Az étkezést igénybe vevők számában jelentős változás nem történt, 205 fő vette igénybe helyben fogyasztással a szolgáltatást.

165 fő normál, 23 fő diabetikus, 17 fő pedig könnyű-vegyes étrend szerint étkezett. Összesen 24.789 adag étel került kiszolgálásra.

Valamennyi igénybe vevő fizetett a szolgáltatásért térítési díjat.

45 fő kérte a fenntartótól a megállapított személyi térítési díjának méltányosságból történő csökkentését nehéz anyagi helyzete miatt. Ők valamennyien kaptak a rendszeres havi kiadásaikhoz igazodó kedvezményt.

2021. június 21. napjától a védettségi igazolvánnyal rendelkező idősök számára lehetőség nyílt a helyben fogyasztással történő étkezésre. 2021. december 22-től ez a korlátozás megszüntetésre került.

Az intézmény 9 személyes kisbuszával, valamint egy személygépkocsival biztosított volt a mozgásukban korlátozottak, idősök szállítása a klubokba.

2020 márciusától 2021 júliusáig ez a lehetőség a zsúfoltság miatti fertőzésveszély elkerülése érdekében felfüggesztésre került.

2021. július hónaptól 10 fő idős számára nyújtottak ismét segítséget a klubokba történő eljutásban az intézményi gépkocsik.

5. Demens személyek nappali ellátása

A demens személyek nappali ellátása keretében az orvosszakértői szerv vagy Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket láthat el az intézmény.

A demens személyek nappali ellátása integrált formában, az intézmény két telephelyén, összesen 14 férőhelyen biztosított.

Az ellátásban részesülők 2021. évi induló létszáma:	10 fő
Tárgyévben felvettek száma:	11 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	21 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	10 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	11 fő

A felvételek száma jelentősen meghaladta az előző évit, melynek fő oka a nappali ellátást érintő korlátozó intézkedések részleges feloldása volt.

10 fő ellátása szűnt meg, közülük 4 fő elhunyt, 3 fő esetében bentlakásos intézményi elhelyezésre került sor, 1 fő elköltözött az intézmény ellátási területéről. 2 fő ellátása saját kérésre szűnt meg, mivel az egészségi állapotukban bekövetkezett változás a házi segítségnyújtás biztosítását tette szükségessé.

A klubtagok életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	–	-	-
60 - 64 év	1	-	1
65 - 69 év	-	-	-
70 - 74 év	1	2	3
75 - 79 év	2	2	4
80 - 89 év	2	10	12
90 év felett	-	1	1
Összesen:	6	15	21

Az ellátásban részesülők 61,90%-a 80 év feletti volt, és a korábbi évekhez hasonlóan a klubtagok között a 80 év feletti nők képviseltették magukat a legnagyobb arányban. A demens személyek nappali ellátásában alapvető cél, hogy a foglalkozások elősegítsék az ellátottak meglévő képességeinek stabilizálását, lehetséges mértékig a fejlesztését, esetleg a már elmaradt képességek újbóli felszínre hozását.

2020 novemberétől 2021 júliusáig a szociális ellátások biztosítását érintő korlátozások miatt a külső szakemberek által biztosított terápiák nem voltak elérhetőek a klubtagok számára. Ezen időszakban az intézmény szociális munkatársa és a klub gondozónői tartottak készségmegtartó, memóriafejlesztő és kézműves foglalkozásokat.

2021. júliusától ismét az alábbi terápiák váltak elérhetővé:

Mozgásterápia

Olyan speciális mozgásmódszerek alkalmazása, melyek a szokásos gyógytorna keretében nem ismertek. Lényege és célja: az egyes kifejező mozgások, mozdulati egységek, testhelyzetek és mozgás együttesek megtanítása, újratanulása.

Zeneterápia

Olyan pszichoterápiás eljárás, amely a zenét eszközként használja komplex személyiségfejlesztés vagy gyógyító tevékenység keretében. A zene eszköz az élménykeltésben és az élményfeldolgozásban, mint nonverbális terápia hatékony módszer. A hangulati és érzelmi életen keresztül jut el az idős emberekhez, oldja a pszichés merevséget vagy lágyítja azt.

Aktív (éneklés, hangszeres zenélés) és passzív (zenehallgatás) zeneterápia együttes alkalmazására került sor.

Biblioterápia

Az olvasmányok kiválasztása a demens személyek érdeklődési körének, mentális állapotának megfelelően történt. Tartalmuk különböző volt, pl.: mesék, rövid anekdoták, stb.

A mindennapok során folyamatosan kellett törekedni a memória erősítésére, régi ismeretek, ismerősök felidézésére.

Mivel az ellátás integrált formában történt, a demens klubtagok képességeikhez, igényeikhez mérten természetes módon bekapcsolódtak a klub által szervezett egyéb foglalkozásokba, programokba.

6. Idősek átmeneti elhelyezése

Az intézmény a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátási formákon belül átmeneti elhelyezést nyújt időskorúak számára.

Az Időskorúak Gondozóháza 17 férőhelyen átmeneti ellátást biztosít azoknak a 18. életévüket betöltött személyeknek, akik betegségük, vagy más ok miatt önmagukról nem képesek gondoskodni, állandó felügyeletre szorulnak, 24 órás ápolást-gondozást igényelnek, melyet a területi idősellátó rendszer nem tud felvállalni.

Az intézményben a szociális gondozás valamennyi eleme alkalmazásra kerül. Alapfeladat a gondozottak állapotának szinten tartása, javítása, idejük tartalommal való megtöltése és ügyeik intézése.

Az ellátásban részesülők 2021. évi induló létszáma:	12 fő
Tárgyévben felvettek száma:	18 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	30 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	16 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	14 fő
Várakozók száma tárgyév december 31-én:	91 fő

2017. és 2020. között folyamatosan emelkedett az ellátásra várakozók száma. E tekintetben az elmúlt évben változás nem történt, a férőhelyek számához viszonyítva változatlanul nagyon magas volt az igénylők száma.

Az ellátásban részesülők létszáma emelkedett, jelentősen nőtt a felvételek száma, miután feloldásra kerültek a koronavírus járvány miatti felvételi korlátozások. Csökkentette a várakozás időtartamát az is, hogy az igénylők rendelkeztek COVID védőoltással.

Az ellátásból kikerültek megoszlása a kikerülés oka szerint

Kikerülés okai	2017. (fő)	2018. (fő)	2019. (fő)	2020. év (fő)	2021. év (fő)
Idősek otthonába került	1	3	3	1	4
Elhunyt	11	5	16	12	8
Otthonába távozott	2	1	4	3	4
Ápolási osztályra került	-	-	-	-	
Kórházba került	-	-	-	-	
Összesen:	14	9	23	16	16

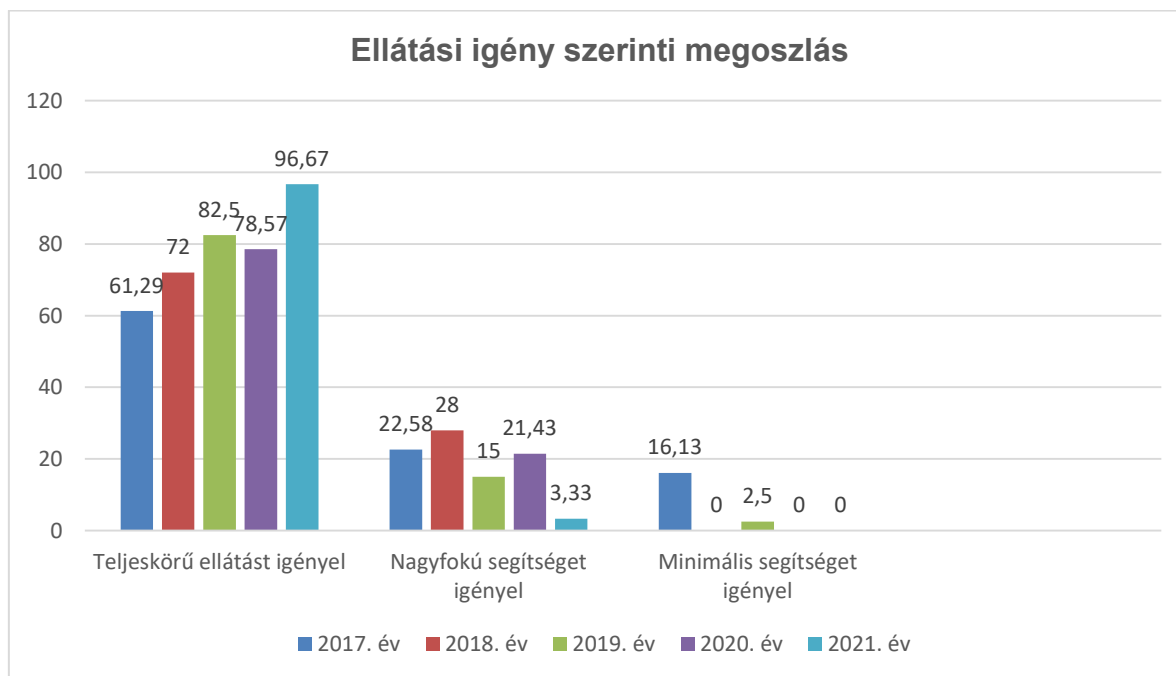
A gondozóházból való kikerülés okai között az előző évekhez hasonlóan magas volt az elhalálozás, mely az igénybe vevők magas életkorából és rossz egészségi

állapotából ered. A 2021-es évben jelentősen emelkedett a tartós bentlakásos intézményi elhelyezés miatti megszűnések száma is.

Az ellátottak életkor és nemenkénti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	-	1	1
60 - 64 év	-	1	1
65 - 69 év	-	1	1
70 - 74 év	-	1	1
75 - 79 év	1	4	5
80 - 89 év	4	9	13
90 év felett	2	6	8
Összesen:	7	23	30

Életkor szerint megoszlásban továbbra is a 80 év feletti korosztály képviseltette magát a legmagasabb arányban (70,00%), változatlanul jellemző a női ellátottak magas aránya, mely 2021-ben az igénybe vevők 76,67%-a volt.

2021-ben ismét jelentősen emelkedett azok aránya, akik teljeskörű ellátást igényeltek (96,67%).

A mindennapi életvitelhez összesen 1 fő (3,33%) igényelt „csak” nagyfokú segítséget, a 2021-es évben a Gondozóházban nem volt olyan ellátott, aki mindennapi tevékenységeinek elvégzéséhez csak minimális gondozói segítségre szorult volna.

Az igénybevétel időtartamának alakulása

Gondozóházban eltöltött idő	2018. (fő)	2019. (fő)	2020. év (fő)	2021. év (fő)
1 hónapnál kevesebb	1	5	4	1
1 hónap	2	6	4	-
2 hónap	1	3	3	2
3 hónap	1	3	1	1
4 hónap	2	1	2	2
5 hónap	1	3	-	3
6 hónap	-	2	1	2
7 hónap	-	-	-	2
8 hónap	1	-	-	-
9 hónap	-	3	1	2
10 hónap	-	2	-	1
11 hónap	-	-	-	2
12 hónap	-	-	-	1
Éven túl	16	12	12	11
Összesen:	25	40	28	30

2021-ben az előző évekhez képest csökkent azon igénybe vevők száma, akik csak néhány hónapot töltöttek az intézményben.

Ugyanakkor a korábbiakhoz hasonlóan magas volt azok aránya, akik egy évnél hosszabb időt töltöttek el a Gondozóházban. Ők egészségi állapotuk miatt otthonukban nem voltak gondozhatók, ezért tartós bentlakásos intézményi elhelyezésre vártak.

Az idősek állapotuktól függően vettek részt a napi, heti, havi rendszerességgel szervezett foglalkozásokon a Gondozóház, illetve a közös épületben lévő idősek klubja rendezvényein.

Sajnálatos módon évről évre egyre kevesebben tudnak bekapcsolódni a közös programokba, mivel többségük ágyhoz kötött beteg. Számukra a beszélgetések és a felolvasások jelentik a fő kikapcsolódást, a külvilággal való kapcsolatot.

A szociális munkatárs havi rendszerességgel tartott felolvasást, az idősek állapotához igazodó foglalkozásokat. A terápiás munkatárs heti-kétheti rendszerességgel látogatta a lakókat.

A gondozottak egészségi állapotának megőrzését, javítását az intézmény orvosa, terápiás munkatársa segítette.

A koronavírus járvány kirobbanása a megszokottnál is nehezebb feladatot és nagyobb felelősséget rótt az intézmény vezetésére és a Gondozóház munkavállalóira.

A 2020-ban kialakított izolációs szoba továbbra is lehetőséget biztosított a fertőzésgyanús ellátottak elkülönítésére. A látogatók szigorú biztonsági előírások betartásával és előzetes bejelentkezés alapján tarthattak kapcsolatot a hozzátartozóikkal.

Az intézmény ellátottai körében a beszámolóban eddig ismertetett öt ellátási forma tekintetében (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése) 2020-ban a korábbi évek gyakorlatától eltérően nem készült elégedettségi felmérés. 2021. évben azonban, még a világjárvány 4. hullámának berobbanása előtt, személyes lekérdezés módszerével történő kérdőíves **elégedettségi felmérés** készült a szolgáltatásokat igénybe vevők körében.

A felmérés kérdőíveken történt, amelyben az intézmény szociális munkatársa, illetve az étkeztetést, házi segítségnyújtást és az idősek nappali ellátást biztosító szakmai egységek munkavállalói működtek közre.

1.400 db kérdőív került kiküldésre, ebből 1.194 db érkezett vissza, ami 85,29%-os válaszinformációt jelentett.

A legaktívabbak az idősek nappali ellátását igénybe vevők voltak, 94,69%-uk válaszolt a feltett kérdésekre. Összességében elmondható, hogy az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők többsége válaszolt a kérdésekre, örült a lehetőségnek, több pozitív visszajelzés érkezett, de természetesen negatív vélemények is megfogalmazódtak.

Az étkeztetést igénybe vevők körében általánosságban elmondható volt az elégedettség az étel mennyiségével kapcsolatban. Az étlap változatosságát többen kritizálták, véleményük szerint túl gyakran ismétlődik a menüsor, illetve egyes

ételféleségek előfordulását (pl. rizs) túl gyakran találták. Többen jelezték a levesek egyhangúságát is.

A szolgáltatást szervező szakmai egységek munkatársai folyamatosan ellenőrizték a kiszolgált étel mennyiségét, minőségét, valamint az étrend változatosságát.

Az ételkiosztó helyeken történő adagolás gyorsaságára, a tisztaságra és a személyzet viselkedésére vonatkozóan nem érkezett panasz, többen kihangsúlyozták a személyzet kedvességét, figyelmességét.

Néhányan problémaként fogalmazták meg az ebédosztás időtartamának a rövidegét, valamint azt, hogy kicsik az adagok.

Az étkeztetéshez kapcsolódó adminisztratív tevékenységekkel (kiértéssel, számla átláthatóságával, fizetéssel), a válaszadók szinte 100%-ban elégedettek voltak.

A világvárvány miatt volt egy időszak, amikor az étkeztetés csak házhozszállítással volt biztosítható, az ételosztó helyek bezártak. A válaszadók elmondták, hogy ez semmi fennakadást nem okozott, időben megkapták az ebédet és szinte mindenki dicsérte az ételszállító személy kedvességét, udvariasságát.

Az ebéd házhozszállítása a válaszadók véleménye szerint jól szervezett volt. A szállítást végzők munkájával, hozzáállásával, magatartásával igen magas százalékuk volt elégedett. Sok idős számára az ételszállító személye jelenti az egyetlen napi kapcsolatot a külvilággal, és nagyon hálásak minden jó szóért. Többen kiemelték a szállítók kedvességét, udvariasságát és segítőkészségét.

A házi segítségnyújtást biztosító négy szakmai egységben dolgozó gondozók munkájával az előző évekhez hasonlóan közel 100%-os volt az elégedettség. A szolgáltatást igénybe vevő idősök szinte csak pozitív jelzővel illeték - lelkiismeretes, segítőkész, figyelmes stb. – az ellátásukat segítő gondozókat.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők megfogalmazták, hogy a jelzőkészülék azért fontos számukra, mert biztonságot nyújt, csökkenti az egyedüllét miatti félelemérzetüket és hozzátartozóik is nyugodtabbak.

A 2019-es évben megtörtént a régi, elavult készülékek cseréje, ennek köszönhetően az előző évekhez képest jóval kevesebb kritika fogalmazódott meg a készülékek működésével kapcsolatban. Az ellátást igénybe vevők 100%-ban elégedettek voltak a szolgáltatást nyújtó munkatársak szakmai munkájával.

Az idősek klubjai a válaszadók szerint jól szervezetten, képzett gondozói háttérrel működtek, a dolgozók munkáját, hozzáállását, magatartását szinte minden válaszadó pozitív jelzővel illette.

A klubtagok körében közel 100%-os volt az elégedettség a klubban folyó közösségi élettől, a programokkal. A válaszadók szerint a programok jók és változatosak voltak, de klubtársaik aktivitásán szeretnék változtatni, mivel véleményük szerint többségük nagyon passzív.

A válaszadók nagyon kedvelik az előadásokat, de szívesen kirándulnak is.

Többen jelezték, hogy szeretnék több mozgásos foglalkozást, illetve szívesen hallgatnának előadásokat az ízületi és cukorbetegséggel kapcsolatban.

A világhajrány miatt egy időre bezártak a klubok, az ebédet a gondozónők szállították ki az étkeztetést igénylők lakására, valamint a nem étkező klubtagokkal is tartották a kapcsolatot. Számukra segítséget nyújtottak bevásárlásban, gyógyszerkiváltásban.

A klubtagok kivétel nélkül elégedettek voltak a gondozók munkájával. Megemlítették, hogy mindenben számíthattak rájuk, biztonságot jelentettek számukra, mindig elbeszélgettek velük, érdeklődtek hogylétük felől.

Az Időskorúak Gondozóházában a 14 fő ellátottból 10 fő volt a felmérés időpontjában olyan egészségi állapotban, hogy tudott válaszolni a kérdőíven szereplő kérdésekre. Ők elégedettek voltak a számukra biztosított ellátással, az őket gondozó munkatársak hozzáállásával, munkájával, a számukra szervezett programokkal.

A világhajrány miatti korlátozásokat, a hozzátartozóikkal való személyes kapcsolattartás hiányát nehezen élték meg a lakók.

A válaszadók elmondták, hogy minden segítséget megkaptak a gondozónőktől a telefonos kapcsolattartásra. Annak különösen örültek, hogy a lakószobák ablakain keresztül láthatták hozzátartozóikat és beszélhettek velük.

7. Intézményi csoport

Az Intézményi csoport 2021-ben a munkatervben megfogalmazott célkitűzések szerint, valamint a koronavírus-járvány miatt az ország területén kihirdetett veszélyhelyzetnek, járványügyi készültségnek megfelelően működött.

A munkatársak tevékenysége egyaránt irányult az ellátást igénybe vevőkre és az ellátást nyújtókra.

Tagjai az intézményi szervezetben – az alapfeladatok ellátása mellett – fontos szerepet vállaltak a szolgáltató tevékenység színvonalának emelésében, valamint Szombathely időskorú lakosságának segítésében.

A csoport munkatervben meghatározott feladatait 1 fő csoportvezető, 1 fő terápiás munkatárs látta el.

Az Intézményi csoport feladatai voltak:

- jogi tanácsadás, konzultációs lehetőség megszervezése az intézmény jogásza és az ellátásban részesülők között;
- a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, a „Közösségi terek kialakítása a szombathelyi KISZ lakótelepen” című pályázat lebonyolítása;
- az intézmény szabályzatainak rendszerezése, részvétel a szabályzatok felülvizsgálatában;
- az intézmény működéséhez kapcsolódó programok, események dokumentálása, archiválása, tájékoztató jellegű bemutatása (szórólapok, honlap frissítése);
- az intézményi szakkönyvtár rendszerezése, cikkek, tanulmányok gyűjtése és információ adása a munkatársak szakmai ismereteinek bővítése céljából; a szakanyagok beépítése az intézmény munkájába;
- széles körű információgyűjtés, az intézmény tevékenységét, szolgáltatásait bemutató kiadványok, szakmai anyagok tartalmának frissítése, az aktuális tájékoztató anyagok körének bővítése;
- a médiák tájékoztatása az intézmény tevékenységéről, aktuális programjairól (pl. Kisokos);
- kapcsolattartás és együttműködés a városi szakmai és civil szervezetekkel, intézményekkel;
- az intézményben dolgozó munkatársak szakmai ismereteinek bővítése képzéseken, továbbképzéseken, online konferenciákon való részvételi lehetőség biztosításával;

- az intézmény dolgozói számára szupervíziós alkalmak megszervezése;
- a dolgozók foglalkozás-egészségügyi ellátásban, továbbá COVID-teszteléseken való részvételének megszervezése és koordinálása.

Az Intézményi csoport vezetője végezte a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséhez, működési nyilvántartásához kapcsolódó adminisztrációt; az intézményi és dolgozói telefon-előfizetések bonyolítását; az intézményi beruházások, beszerzések adminisztrációját; az intézmény szabályzatainak rendszerezését és felülvizsgálatának előkészítését, valamint irányította a csoport munkáját.

A terápiás munkatárs a vírushelyzetnek megfelelően igény szerint végezte az ellátásban részesülők és ellátást nyújtók pszichés és mentális gondozását.

Feladatainak ütemezését a szakmai egységek esetmegbeszélései, illetve a spontán módon jelzett igények, problémafelvetések alapján végezte.

Az ügyek gyors és hatékony kezelését a szakmai egységekkel kialakított telefonos és élő munkakapcsolat biztosította.

Koordinálta a kollégák szakmai továbbképzését, szervezte az intézményben a nyári diákmunkát.

Koordinálta a dolgozók foglalkozás-egészségügyi vizsgálaton, COVID-tesztelésen és oltásokon való részvételét.

Kezelte az idősek nappali ellátásában, ill. a demens nappali ellátásban részesülő klubtagok és családtagjaik között felmerült konfliktusokat.

Igény szerint látogatta és tanácsokkal látta el a házi segítségnyújtásban részesülő időseket.

Mediátorként bekapcsolódott a kapcsolatügyelet munkájába.

Koordinálta a felmerülő szociális és jogi természetű ügyeket.

8. A szociális munkatárs tevékenysége

Az intézmény szociális munkatársának feladata az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő idősek érzelmi és mentális támogatása, hozzátartozóik részére szakmai segítségnyújtás biztosítása.

Érzékenyítő foglalkozások szervezése különböző korosztályok számára, a generációs különbségek áthidalása érdekében.

Az alábbi tevékenységeket látta el:

- Személyes szakmai tanácsadás a demens betegeket otthonukban gondozó hozzátartozók részére.
- Érzelmi és mentális támogatás nyújtása az ellátást igénybe vevők körében.
- Kognitív fejlesztő foglalkozások az idősek klubjaiban és az Időskorúak Gondozóházában.
- Memória és beszédmegtartást segítő foglalkozások a demens nappali ellátást biztosító szakmai egységeknél.
- Realitás orientációs tréning az intézmény időseket ellátó szakmai egységeinél.
- Szakmai segédanyagok készítése.
- Érzékenyítő foglalkozások szervezése és lebonyolítása közoktatási intézményekben. „Idősekről gyerekeknek” címmel.
- Érzékenyítő foglalkozások szervezése és lebonyolítása az idős korosztály körében: „Idősekről időseknek” címmel a városban működő nyugdíjas klubok és az idősek klubjait látogató tagok részére.
- Belső képzés szervezése az intézmény szakmai egységeiben dolgozó gondozók részére a demencia témakörében.
- Intergenerációs programok szervezése az idősek klubjaiban.
- Közösségi szolgálatot végző diákok önkéntes munkájának szervezése, segítése.
- Alzheimer Cafe szervezése.

Az idősek klubjaiban heti rendszerességgel kognitív fejlesztő, a demens nappali ellátást biztosító X. sz. Szakmai Egységnél heti két alkalommal **professzionális kétségmegtartó foglalkozások** valósultak meg.

Foglalkozások alapelve, célja, módszere:

Az aktivitás, az elfoglaltságok által az önállóság tovább fenntartható.

Meglevő képességek, készségek, tudás használata, új ismeretek szerzése, passzív szókincs használata, a tevékenységi és érdeklődési kör beszűkülésének elkerülése, az időskori leépülés megelőzése, önértékelés és az önbizalom növelése, közösségépítés, szociális kapcsolatok bővítése a csoport szociális munka eszközeivel.

Foglalkozások során érintett területek:

Figyelem és koncentráció megtartása, nyelvi készség használata, fejlesztése, szem-kéz koordináció erősítése, finom motorikus mozgásformák gyakorlása, szépérzék fejlesztése, érzékszervi szenzoros stimuláció, reorientáció.

Az év során a III. sz. Szakmai Egység Idősek Klubjában 33, a VII. sz. Szakmai Egység Idősek Klubjában 21, a IV. sz. szakmai egység idősek klubjában 32, míg a demens klubtagok részére 89 alkalommal kerültek lebonyolításra a foglalkozások.

A 2021-es évben nagy igény mutatkozott a **kézműves foglalkozásokra és újfajta társasjátékok megismerésére**. A klubokban dolgozó gondozók is aktívan bekapcsolódtak a foglalkozások lebonyolításába.

Az Agora Szombathelyi Kulturális Központ munkatársai pályázat keretében kézműves foglalkozást és társasjáték bemutatót szerveztek a klubtagok részére. Összesen 6 alkalommal kerültek megszervezésre a foglalkozások, melyek nagy sikert arattak az idősek körében.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a klubtagok életkorának emelkedése újfajta foglalkozások bevezetését, szervezését teszi szükségessé.

A fizikai állapotromlás miatt helyi programok szervezése, a hallás és látásromlás miatt megfelelő fény- és hangtechnika és a már meglévő eszközök rendszeres használata, a depresszió, szorongás miatt egyéni segítő beszélgetések, a növekvő számú enyhe fokú demencia miatt speciális gyakorlati ismeretek bővítése szükséges.

A koronavírus járvány miatt a személyes segítő beszélgetésekre, családlátogatásokra a házi segítségnyújtást igénybe vevők körében nem volt lehetőség, a kapcsolattartás elsősorban telefonon történt.

A házi segítségnyújtásban dolgozó gondozók, valamint hozzátartozók is kértek a szociális munkatárstól segítséget az egyes gondozási tevékenységek elvégzése során adódó nehézségek miatt.

Az idősek körében az életkor és a betegség előrehaladtával megjelenik az agresszív viselkedés, csökken a gondozóval való együttműködési készség, nyelési és egyéb nehézségek lépnek fel. A probléma megoldása érdekében a tanácsadás mellett több esetben pszichiáter bevonására is szükség volt.

Az ellátotti körön kívüli, **otthonukban demens beteget gondozó hozzátartozók** is kértek segítséget. 4 főnél összesen 11 alkalommal került sor kapcsolatfelvételtre, tanácsadásra.

A hozzátartozók a kifáradás, saját egészségük romlása, a magára maradottság érzése miatt kértek érzelmi és mentális támogatást, melynek során a tünetek felismerésén, a veszélyeztető helyzetek megelőzésén volt a hangsúly.

Két esetben segédeszköz beszerzésében kellett információt, segítséget nyújtani, egy esetben házi segítségnyújtás szolgáltatás igénybevételére került sor.

A tevékenység során szoros együttműködés alakult ki az érintett időssel és az őt gondozó hozzátartozóval is. A közös munka eredményeképpen csökkent a hozzátartozók bizonytalansága, tudatosabban szemléltek a tüneteket, alkalmaztak egy-egy gondozási technikát.

Az érintettektől pozitív visszajelzések érkeztek, a szolgáltatás biztosítását fontosnak ítélték meg.

Érzékenyítő foglalkozások szervezése, tartása közoktatási intézményekben „Idősekről gyerekeknek” címmel.

A Szombathely MJV Önkormányzata által szervezett nyári napközis táborban 34 gyerek részvételével zajlottak az érzékenyítő foglalkozások. A szervezésben jelentős szerepük volt a tábor lebonyolításában részt vevő óvodai és iskolai szociális segítőknek.

A foglalkozásokon a gyerekek tájékoztatást kaptak az idősök életkori sajátosságairól, az érzékszervek működése, a személyiség és a mentális funkciók idős korban bekövetkezett változásairól.

A gyerekek bevonása, aktív részvétele segítette a kapott információk értelmezését, érzelmek megélését, fejlesztette az empátiás képességüket. A gyakorlati ismeretek, tanácsok átadása az idősokkal való együttéléstről, az elfogadás erősítése, a generációs együttműködésben rejlő lehetőségek megismerése az idősokkal végzett közösségi szolgálati munkára is felkészítette őket.

A szociális munkatárs az idősök klubjait látogató idősök foglalkoztatásával kapcsolatos **szakmai segédanyagot** állított össze a klubokban dolgozó gondozók számára.

A Pannon Gazdasági Hálózat Egyesület **„A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fejlesztési lehetőségei”** című projektjében a szakemberek munkáját segítette szakmai tudásával, tapasztalataival.

9. Család- és gyermekjóléti szolgálat

A család- és gyermekjóléti szolgálatok működési területén a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a feladat. A szakmai tevékenységet a családsegítők végzik, akik személyes szociális szolgáltatás keretében szociális segítő munkát koordinálnak és végeznek.

A családsegítő szociális adatok gyűjtésével tájékoztatja a szülőt, a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról. Segíti az érintett családokat szükségleteik kielégítésében, problémáik megoldásában, céljaik megvalósításában.

A szociális segítő munka keretében a családsegítő feltárja a család működési zavarait, problémáit. Feltérképezi és mozgósítja a család természetes és mesterséges támaszait. Mozgósítja az igénybe vehető erőforrásokat, szolgáltatásokat. Koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, szolgáltatásban dolgozók együttműködését, folyamatosan kapcsolatot tart velük. Az aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember, a család- és gyermekjóléti központ bevonásával esetmegbeszélést, esetkonferenciát szervez. A gondozási folyamat során rendszeresen értékeli a végzett szakmai munkát, az elért eredményeket és ezek ismeretében megfogalmazza a további irányokat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez.

Az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, családot veszélyeztető körülményeket, a veszélyeztetett személy, illetve család szükségleteit.

Segíti a válsághelyzetben lévő várandós anyát a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, a családokat, gyermekeket az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, a gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében.

A család- és gyermekjóléti szolgálat segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez, tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről.

A gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít

és a gyámhivatal felkérésére örökbefogadás esetén tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

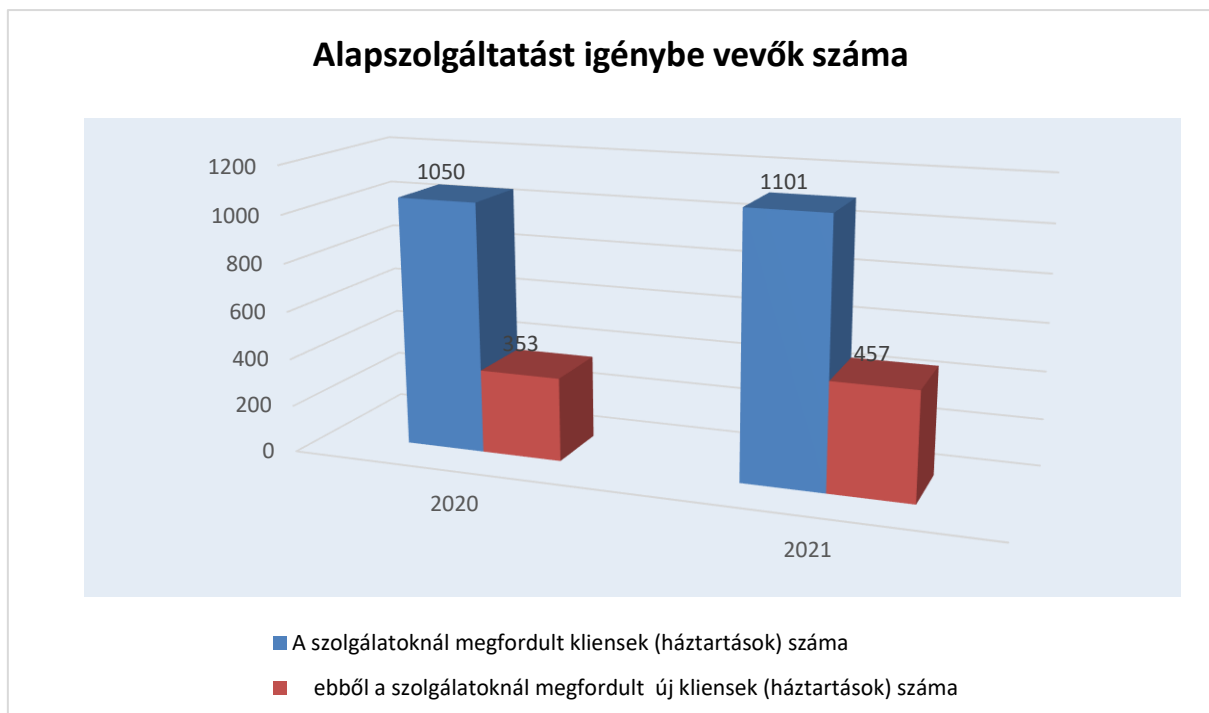
A család- és gyermekjóléti szolgálat információnyújtással, tanácsadással elősegíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását.

Kezdeményezi a veszélyeztetett gyermek védelembe vételét, szükség esetén ideiglenes hatályú elhelyezésre tesz javaslatot.

A szolgálat munkatársai figyelemmel kísérik a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségleteit. Veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesznek a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

A család- és gyermekjóléti szolgálatoknál a 2021. évben 1101 ügyfél (2020. év 1050 ügyfél) fordult meg, közülük 457 fő (2020. év 353 fő) új ügyfélként jelentkezett, mely az előző évhez képest jelentős növekedés.

A kliensforgalom 2021. évben 6757, míg 2020. évben 7266 volt.

Az intézményt felkereső családok életében a legfőbb felmerülő problémák:

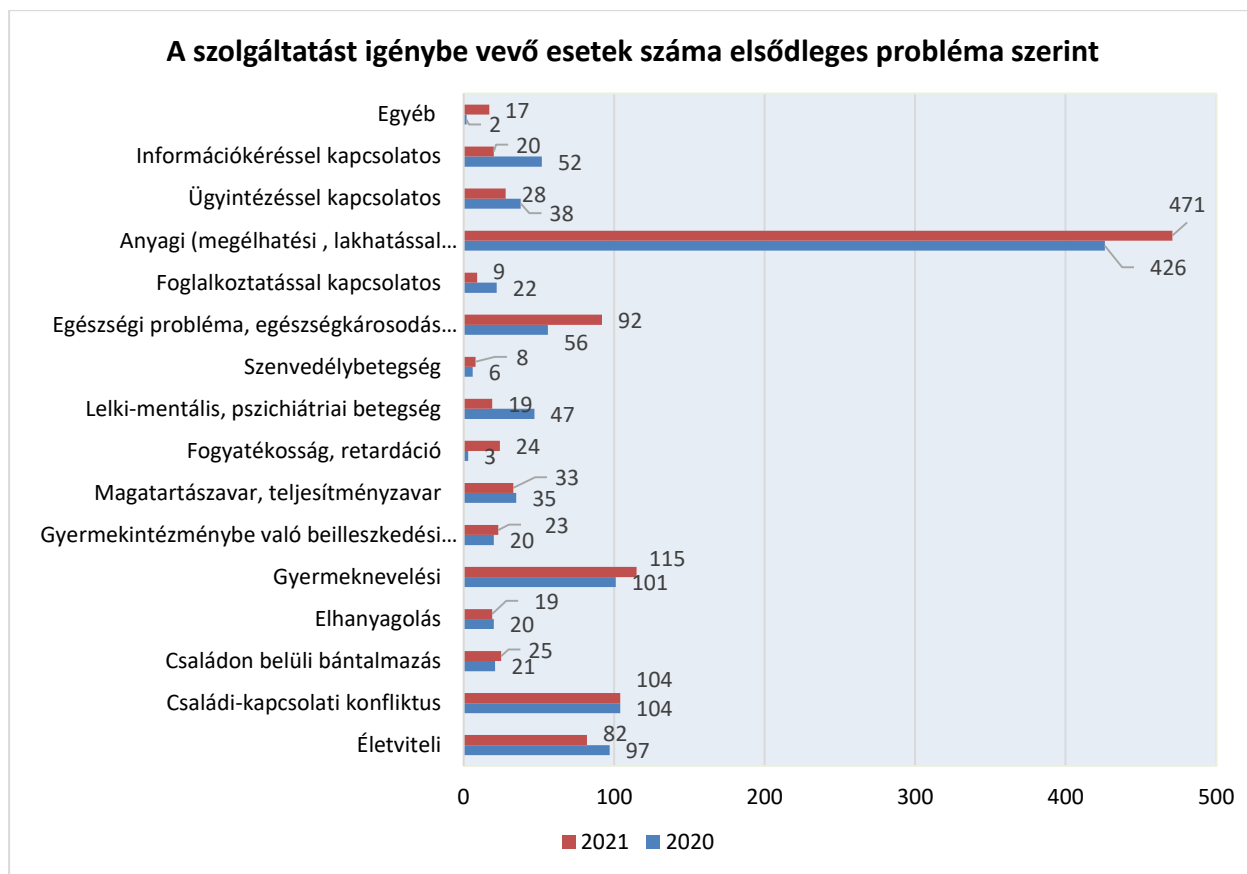
- anyagi 471 (2020-ban 426),
- gyermeknevelési 115 (2020-ban 101),
- családi- kapcsolati konfliktus 104 (2020-ban 104),
- egészségügyi probléma 92 (2020-ban 56),
- életviteli 82 (2020-ban 97),
- magatartás-teljesítményzavar 33 (2020-ban 35),
- ügyintézésrel kapcsolatos 28 (2020-ban 38),
- családon belüli bántalmazás 25 (2020-ban 21),
- fogyatékoság, retardáció 24 (2020-ban 3).

Az előző év kimutatásához képest az elsődleges problémák körében nőtt az anyagi és az egészségügyi problémák száma, melynek okai a pandémiás időszakra vezethetők vissza.

A családok életében a munkahelyek instabillá válása, a betegségek miatti keresetkiesés és az infláció emelkedése meghatározta a szolgálatoknál megjelenő elsődleges problémátípust.

Az esetek döntő többségében a problémák komplexen jelentek meg az egyének, családok életében.

A családsegítők a problémához igazítva egyénre szabott komplex esetkezelést biztosítottak, melyhez segítségül hívták az ügyfél természetes és mesterséges támaszait.

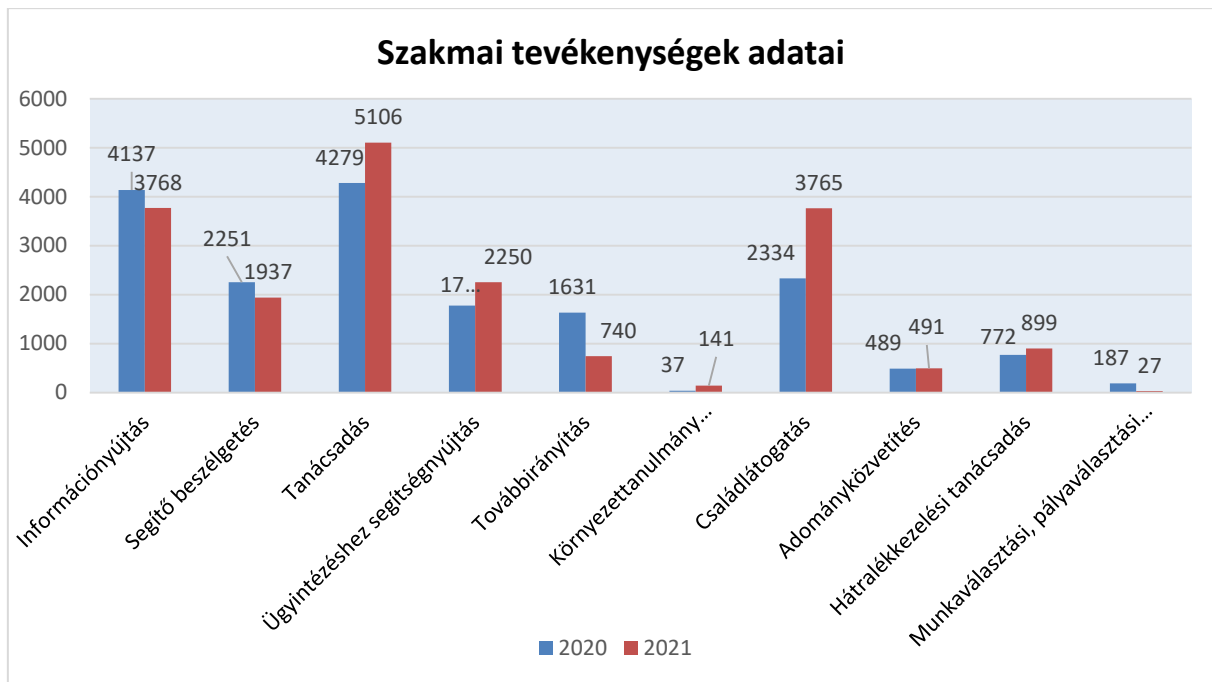

A családsegítők problémához igazított szakmai tevékenysége:

- tanácsadás 5106 (2020-ban 4279),
- információnyújtás 3768 (2020-ban 4137),
- családlátogatás 3765 (2020-ban 2334),
- ügyintézésben való segítségnyújtás 2250 (2020-ban 1777),
- segítő beszélgetés 1937 (2020-ban 2251),
- hátralékkezelési tanácsadás 899 (2020-ban 772),
- tovább irányítás 740 (2020-ban 1631),
- adományközvetítés 491 (2020-ban 489),
- környezettanulmány elkészítésében való közreműködés 141 (2020-ban 37) esetben.

A fentiekén túl lehetőség nyílt jogi, pszichológiai tanácsadás, egyéni, pár- és családterápiás szolgáltatásba való közvetítésre is.

Az előző év kimutatásához képest a szakmai tevékenységek száma növekedést mutatott, az ügyfelek jellemzően több probléma megoldásában igényeltek segítséget.

Adósságkezelési szolgáltatás

Az adósságkezelési szolgáltatás célja a lakossági közüzemi díjhátralékok csökkentése, az adósságproblémával küzdő háztartások problémáinak komplex, a szociális munka eszköztárával történő kezelése.

SZMJV Önkormányzata Közgyűlésének 8/2015. (II.27.) számú önkormányzati rendelete 2015. március 1-től a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére települési támogatás keretében nyújt segítséget.

Az adósságkezelési szolgáltatás időtartamát az előzetes, a határozattal rendelkező és az utólagos együttműködés időtartama együttesen képezi.

2021. január 1. – 2021. december 31. között összesen 25 fő rendelkezett adósságkezelési támogatás megállapítására szóló határozattal (2020. évben 27 fő).

Az adósságkezelési szolgáltatás jogosultsági feltételeinek a hátralékkal rendelkezők egy része jövedelmi viszonyuk miatt nem tud megfelelni, ezért évről évre csökken az új igénybe vevők száma.

Lakbérhátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka:

A 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendelet 23. §-ának megfelelően történt a szakmai munkavégzés a három vagy annál több havi lakbérhátralékkal rendelkezőkkel a SZOVA Zrt. jelzése alapján.

A szakmai munka során a szakemberek a lakbérhátralékkal rendelkező ügyfelekkel közösen áttekintették a család élethelyzetét, lehetőségeit, fizetési kapacitásait és az igénybe vehető pénzbeli és természetbeni támogatások körét.

A családsegítő az ügyféllel közösen cselekvési tervet készített a fennálló hátralék rendezésére.

A szakmai munkavégzés 2021-ben 157 főt érintett, mely a 2020-as adathoz (164 fő) képest enyhe csökkenést mutatott.

A lakhatás biztosítása és megőrzése érdekében a szakemberek az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival – különösen a közüzemi szolgáltatókkal és a SZOVA Zrt-vel – együttműködve végezték szakmai tevékenységüket.

TÁVHŐ-díj hátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat és a Szombathelyi Távhőszolgáltató Kft. közötti együttműködési megállapodás - folyamatos kapcsolattartási kötelezettség vállalása mellett - lehetővé tette a szociálisan rászoruló kliensek számára a hátraléktörlesztést.

A család- és gyermekjóléti szolgálathoz forduló ügyfelek jelentős része anyagi problémával küzd, mely miatt sok esetben nehézséget jelent a közüzemi számlák fizetése, aminek következtében hátralékot halmoznak fel.

2021-ben 32 fő (2020. évben 41 fő) esetében nyújtott segítséget az intézmény a TÁVHŐ-díj tartozások rendezésében. Az előző év adatához képest a szolgáltatást igénybe vevők száma csökkent, melynek oka, hogy a hátralékosok közvetlenül a szolgáltatóval is köthettek részletfizetési megállapodást.

A családsegítők a szakmai munkavégzés során életvezetési és háztartásgazdálkodási tanácsadás mellett folyamatosan nyomon követték a lakhatási kiadások befizetéseit.

Szociális szálláson élőkkel történő segítő munka

A lakáshoz jutás, a lakberek és a lakbértámogatás, az Önkormányzat által lakásvásárláshoz és építéshez nyújtott támogatások szabályai megállapításáról szóló 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendeletben került bevezetésre a szociális szállás intézménye, mely a kilakoltatással veszélyeztetett családokon kíván segíteni.

A szociális szállás az önkormányzati bérlakásban élő és alacsony jövedelmük miatt a bérlakás fenntartására nem képes, így lakhatásukban veszélyeztetett személyek részére biztosított, szociális szolgáltatásokkal összekapcsolt átmeneti lakhatási forma.

A rendelet elfogadása óta 2021. december 31-ig eltelt időszakban a szociális szállások száma 181 db, ebből az átminősítettek száma 103 db, a felajánlottaké 78 db volt. A megkötött együttműködési megállapodások száma: 153 db, a szálláshasználati szerződések száma 149 db.

Nem írta alá az együttműködési megállapodást: 28 fő.

A 2021. december 31-i állapot szerint a szociális szállások száma 42, érvényben lévő szociális szálláshasználati szerződéssel rendelkező szociális szállások száma 34, ebből az átminősítések száma 16, a felajánlásoké 18.

A háztartások száma 34, ebből egyszemélyes 16, család 18.

A szociális szálláson élők esetében 2021. december 31-ig a következő kimenetek valósultak meg:

- kérte a bérleti jogviszony visszaállítását 55 fő,
- felmondás 6 fő,
- leadta a lakást 7 fő,
- szálláshasználati szerződés nem került meghosszabbításra 33 fő,
- idősek otthonába került 4 fő,
- elhunyt 7 fő,
- rendkívüli szociális krízishelyzetére tekintettel átmeneti szállás került kijelölésre 1 fő,
- a szálláshasználati szerződés hosszabbítására vonatkozó javaslat visszavonásra került 1 fő.

Szanálás miatt 4 fő, valamint a szállás minősége miatt 1 fő számára új szociális szállás került kijelölésre.

A szolgáltatás indulása óta 2021. december 31-ig a befizetett hátralékok összege az intézmény kimutatása szerint: **18.847.991,- Ft.**

A családsegítők a rendszeres kapcsolattartás során motiválták az ügyfeleket arra, hogy a lakhatással kapcsolatos kiadásaikat, meglévő hátralékaikat rendezzék. Szükség esetén segítséget nyújtottak a mindennapi életvitelhez.

Krízises átmeneti lakáshasználókkal történő segítő munka

A lakáshoz jutás, a lakbérek és a lakbértámogatás, az Önkormányzat által lakásvásárláshoz és építéshez nyújtott támogatások szabályai megállapításáról szóló

36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendelet 3. §-ában került meghatározásra a rendkívüli krízishelyzet alapján kijelölt átmeneti szállás intézményrendszere.

A helyi rendelet lehetővé tette azon ügyfelek számára, akik lakhatásukat önerőből más módon nem tudták megoldani, hogy kérelmet nyújtsanak be az illetékes iroda felé. Azon ügyfelek számára, akiknél az adott lakásra történő kijelölés megtörtént, együttműködési kötelezettséget írtak elő a szociális szolgáltatóval.

A 2015. év eleje és 2021. december 31. között megkötött szálláshasználati szerződések száma: 338 db.

A kijelölést követően nem fogadta el a lakást 35 fő, ebből:

- 3 fő albérletbe költözött,
- 18 fő a lakóközösség miatt nem kívánt a kijelölt átmeneti szállásra költözni,
- 1 fő szívességi lakáshasználóként maradhatott a lakásban tovább,
- 1 fő hozzátartozó betegsége miatt nem tudta elfoglalni a lakást,
- 1 fő számára 2 lakást is felajánlottak, egyiket betegség, másikat a lakóközösség miatt nem fogadta el,
- 1 fő számára a felajánlott lakás messzire esett a kérelmező családjának elérhetőségétől,
- 4 fő számára nem felelt meg a felajánlott lakás,
- 2 fő egészségi probléma miatt nem fogadta el a lakást,
- 3 főnek a lakhatási problémái megoldódtak más módon,
- 1 fő az albérletében maradt.

2021. december 31-i állapot szerint krízises átmeneti szállások száma: 114 db.

Háztartások összesen: 114, ebből egyszemélyes 39, család 75.

A lakások komfortfokozat szerinti bontása: összkomfortos 54, komfortos 48, félkomfortos 5, komfort nélküli 7.

A krízises átmeneti szálláson élők esetében az indulás óta a következő kimenetek valósultak meg:

- bérlővé vált 165 fő,
- visszaadta a lakást a kezelőnek 30 fő,
- jogcím nélküli lakáshasználó 22 fő,
- kilakoltatásra került 3 fő,
- elhunyt 3 fő,
- albérletbe költözött 1 fő.

A szakmai munkavégzés során a családsegítők az ügyfelekkel közösen cselekvési tervet dolgoztak ki a lakhatási kiadások rendezésére, valamint a felmerülő egyéb problémák kezelésére vonatkozóan.

Kistérségi feladatellátás

A kistérségi feladatellátás keretében 22 településen vehették igénybe az intézmény által nyújtott család- és gyermekjóléti szolgáltatást a rászorulóknak.

Az ügyfelek száma 99 fő, ebből az új 53 fő volt. Ők összesen 487 alkalommal kerültek kapcsolatba az intézmény szakembereivel.

Az ellátott családok körében elsődleges problémaként a családi-kapcsolati konfliktusok (18), az egészségügyi problémák (17), a gyermeknevelési problémák (16), az életviteli problémák (15), a családon belüli bántalmazás (9), illetve az anyagi problémák (5), a fogyatékoság, retardáció (5), magatartászavar és teljesítményzavar (3) és az elhanyagolás (2) jelentek meg.

A legjellemzőbb szakmai tevékenység a családlátogatás (684), a tanácsadás (397), az információnyújtás (187), az ügyintézéshez való segítségnyújtás (113), valamint a segítő beszélgetés (113) volt.

Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal rendszeres volt a kapcsolat, az érintett szakemberekkel több esetkonzultációra, esetmegbeszélésre is sor került.

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetésének célja, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek és mihamarabb enyhítésre, megoldásra kerüljenek. A jelzőrendszer szervezése és működtetése alapvetően a család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatkörébe tartozik, ezen belül a települési jelzőrendszeri felelős feladata.

A tevékenység működtetése a következő fórumokon keresztül történik:

- szakmaközi megbeszélések
- esetkonzultációk, esetmegbeszélések, esetkonferenciák
- éves szakmai tanácskozás.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai számára szakmaközi megbeszélések szervezésére került sor, melyek célja a résztvevők feladatainak, jogkörének, szakmai lehetőségeinek, kompetenciájának tisztázása, illetve a jelzőrendszeri tagok

együttműködésével kapcsolatos kérdések és a közös munka hatékonyabbá tételének átbeszélése volt

2021-es évben megtartott szakmaközi megbeszélések

Alkalom	Részvevő szervezetek	Részvevők száma
2021.09.24.	a Szombathelyi járásban dolgozó család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végzők, család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, áldozatsegítő központ munkatársa, VMKH Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály főosztályvezetője	43 fő
2021.10.01.	a Szombathelyi járásban dolgozó család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei, védőnők, család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, TEGYESZ	34 fő
2021.10.08.	a Szombathelyi járásban dolgozó család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végzők, család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai,	17 fő
2021.10.15.	a Szombathelyi járásban dolgozó család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végzők, védőnők, iskola, család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, rendőrség munkatársai, áldozatsegítő központ munkatársa	18 fő
2021.11.15.	a Szombathelyi járásban dolgozó család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, körzetvezetők, VMKH Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztály szociális szakértője	8 fő
2021.12. 17.	VMKH Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály, Szombathelyi Járási Hivatal Gyámügyi Osztály munkatársai, család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei	19 fő

A család- és gyermekjóléti szolgálatok 2021. évben összesen 48 esetkonferenciát tartottak a család, az összes érintett szakember, valamint a család- és gyermekjóléti

központ bevonásával. Az esetkonferenciák célja a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése volt.

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet 9. § (5) bekezdése alapján, hogy minden év február 28-ig éves szakmai tanácskozást szervez, amelyen - a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatása alapján - átfogóan áttekinti és értékeli a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer előző éves működését és szükség esetén javaslatot tesz működésük javítására.

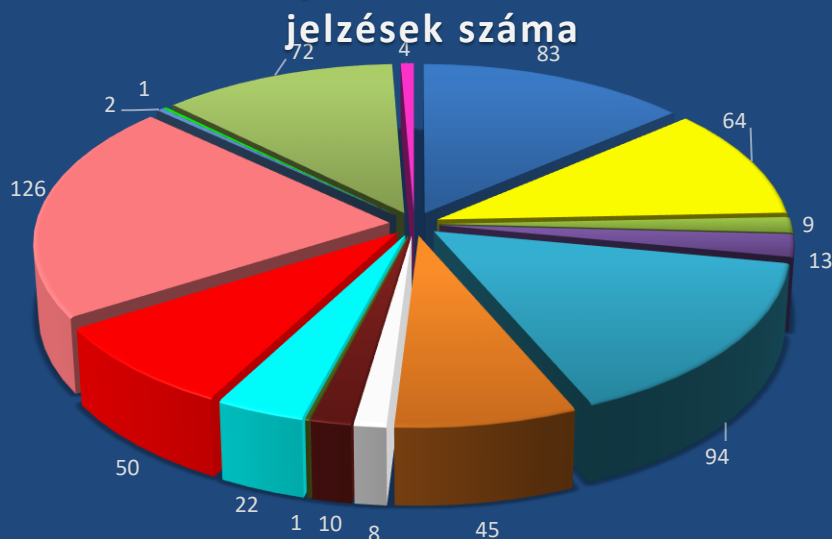
Szombathelyen 2021. február 26-án - a vírushelyzetre tekintettel online formában - került megrendezésre a 2020-as évre vonatkozó éves szakmai tanácskozás.

Az éves szakmai tanácskozást megelőzően tájékoztatás kérésére került sor a jelzőrendszeri tagoktól, melynek célja, hogy segítséget nyújtsanak az éves szakmai tanácskozás anyagának összeállításában és minden év március 31-ig az éves intézkedési terv elkészítésében.

Az intézkedési terv tartalmazza:

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- c) az éves célkitűzéseket,
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma

- ▼ Egészségügyi szolgáltató
- ▼ Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók
- ▼ Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók
- ▼ Átmeneti gondozást biztosítók
- ▼ Köznevelési intézmény
- ▼ Rendőrség
- ▼ Ügyészség, bíróság
- ▼ Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet
- ▼ Országos kirziskezelő és információs telefonszolgálat
- ▼ Állampolgár, gyermek, felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet
- ▼ Önkormányzat, jegyző
- ▼ Közüzem szolgáltatók
- ▼ gyermekjogi/ellátott jogi képviselő, betegjogi képviselő
- ▼ Hivatásos gondnok
- ▼ Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal
- ▼ Államfenntartói feladatainak ellátására a kormány rendeletében kijelölt szerv

Szentkirályi Tanoda

A 2021-es év első felében a Tanodai foglalkozások a járvány miatt elmaradtak.

2021 szeptemberétől ismét megnyílt a lehetőségük a szentkirályi városrészen élő gyermekes családoknak a havi rendszerességgel megrendezésre kerülő programokon való részvételre.

Összesen 23 család, 53 fő családtagja vett részt a rendezvényeken, a gyermekek nagyrészt a 3-12 éves korosztályból kerültek ki.

A csoportfoglalkozások tematikájának kidolgozása során a szakemberek figyelembe vették a résztvevők életkori sajátosságait.

A közös alkotás élményét megeremtő kézműves foglalkozások igazodtak az évszakok váltakozásához, illetve az ünnepek által nyújtott lehetőségekhez.

Ősszel főként a természetben fellelhető növények termésének felhasználásával alkothattak a résztvevők. A színes falevelek, a toboz, a gesztenye, makk többféle lehetőséget kínált, díszek, képek, ajándéktárgyak készítésére.

Az október havi program a kreatív fejlesztés, a Halloween ünnepe köré szerveződött. A saját kezűleg, egyéni igényeknek megfelelően díszíthető mécsesek elkészítése nagy örömet okozott a résztvevőknek.

A téli hónapokban jellemzően az advent, a karácsony ünnepköre nyújtott számtalan lehetőséget az önmegvalósításra. A kreatív foglalkozások során sokat fejlődött a résztvevők kezűgyessége, kezük finommotoros képessége.

A gyermekek a csoportfoglalkozások alkalmával meghatározó élményeket szereztek, hiszen a saját készítésű díszek nem csak különlegesek, de később pótolhatatlan emlékek is.

10. Család- és gyermekjóléti központ

A család- és gyermekjóléti központ Szombathely városban, valamint a szombathelyi járás területén a felmerülő igényeknek megfelelően minőségi ellátást biztosít a család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében.

Az illetékességi területéhez tartozó településekre kiterjedően biztosítja a család- és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásait, valamint ellátja a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet.

A szakmai tevékenységet esetenedzserek és tanácsadók végzik. Munkavégzésük során részt vesznek a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések előkészítésében, majd a döntést követően, az érintett családoknál szociális segítő munkát koordinálnak és végeznek.

A 2021-es év a 2020-as évhez hasonlóan rendhagyó volt. A koronavírus járvány miatt elrendelt veszélyhelyzet és az ehhez kapcsolódó kormányzati intézkedések hatással voltak a család- és gyermekjóléti központ alapfeladatainak ellátására és speciális szolgáltatásainak biztosítására egyaránt.

Az év első felében egyes szolgáltatások pl. a kapcsolattartási ügyelet, pszichológiai tanácsadás, családterápia a személyes találkozások helyett telefonos formában működtek.

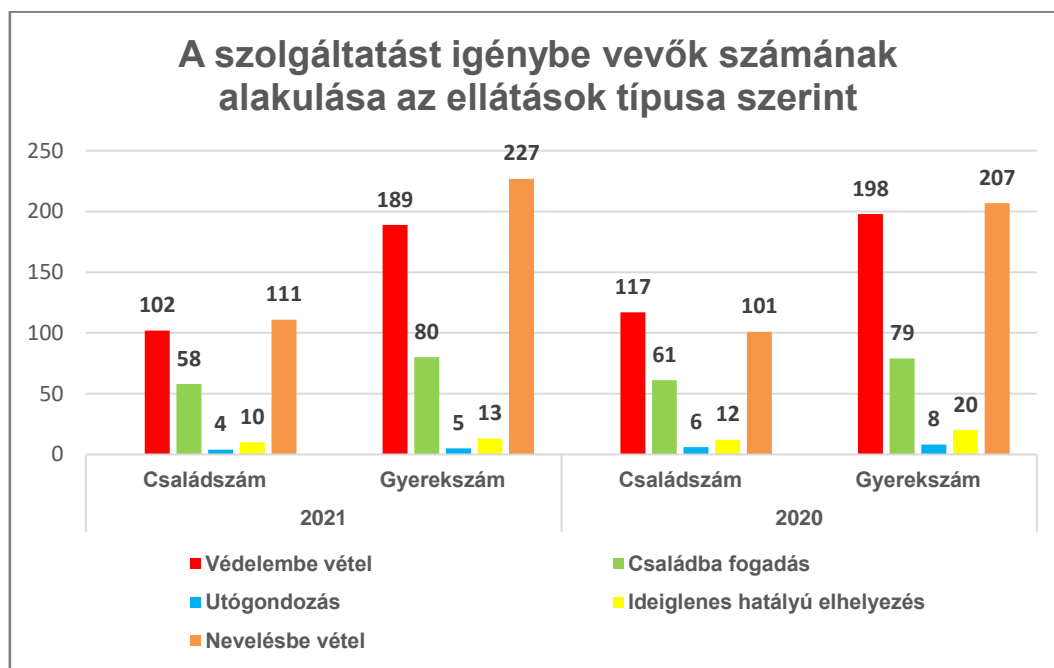
A hatósági intézkedésekhez kapcsolódó alapfeladatok ellátását (családokkal, szakemberekkel való kapcsolattartás, tárgyalásokon való részvételek, esetmegbeszélések, esetkonferenciák összehívása, környezettanulmány készítése, stb.) pedig szigorú óvintézkedések betartása mellett végezték az esetmenedzserek.

Az év második felében mind az alapfeladatok, mind a speciális szolgáltatások - szigorú higiénés szabályok betartása mellett - személyes részvétellel folyamatosan biztosítottak voltak.

A család- és gyermekjóléti központ 2021-ben 196, míg 2020-ban 169 esetben tett javaslatot hatósági intézkedésre, ebből az elutasított javaslatok száma 2021-ben 6, 2020-ban pedig 3 volt.

A család- és gyermekjóléti központ tevékenysége 2021-ben 514 gyermekre és 287 családra (2020-ban 512 gyermek, 297 család) terjedt ki.

Az ellátott gyermekek, ill. családok legnagyobb arányban védelembe vételben, valamint nevelésbe vételben részesültek. Ebben változás nem tapasztalható az előző évhez képest.

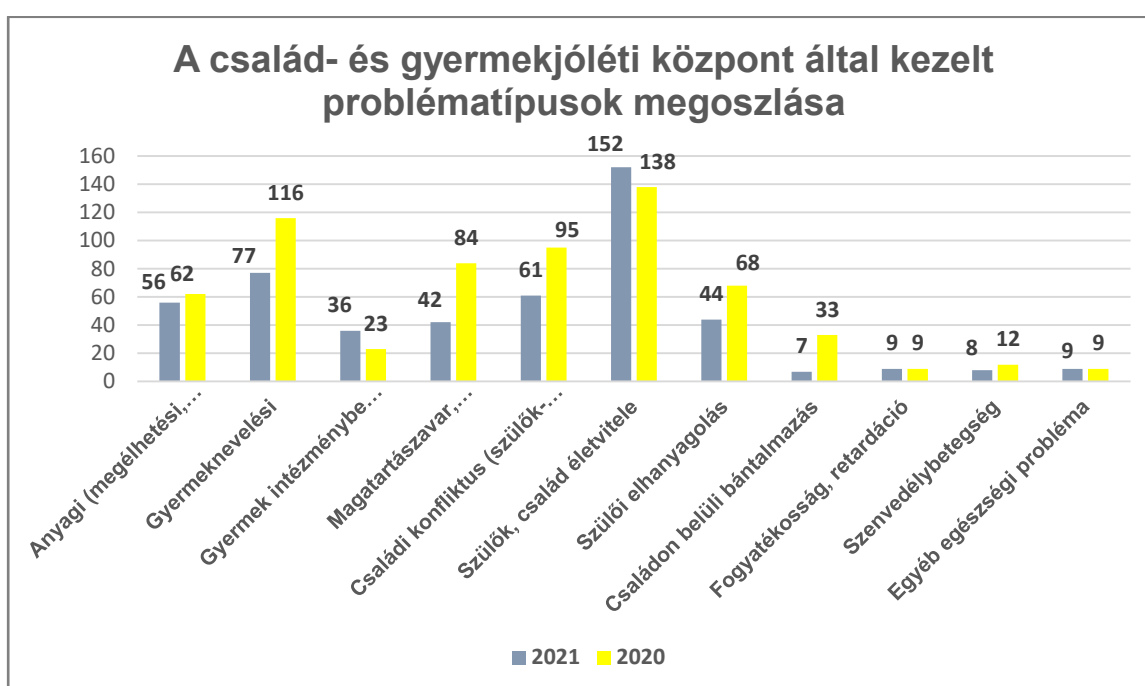
A legjellemzőbb problémák:

- a szülők, család életvitele (2021-ben 152, 2020-ban 138 eset),
- a gyermeknevelési probléma (2021-ben 77, 2020-ban 116 eset),
- a családi konfliktus (2021-ben 61, 2020-ban 95 eset),

- a magatartás- és teljesítményzavar (2021-ben 42, 2020-ban 84 eset),
- a szülői elhanyagolás (2021-ben 44, 2020-ban 68 eset),
- az anyagi problémák (2021-ben 56, 2020-ban 62 eset),
- a családon belüli bántalmazás (2021-ben 7, 2020-ban 33 eset) volt.

Kiseb arányban előfordult gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, fogyatékoság, egyéb egészségügyi problémák, valamint szenvedélybetegség is.

Az adatokból kiderül, hogy a megelőző évhez képest emelkedő tendenciát mutatott a szülők, család életviteli problémái, míg a többi probléma vonatkozásában csökkenés volt megfigyelhető.

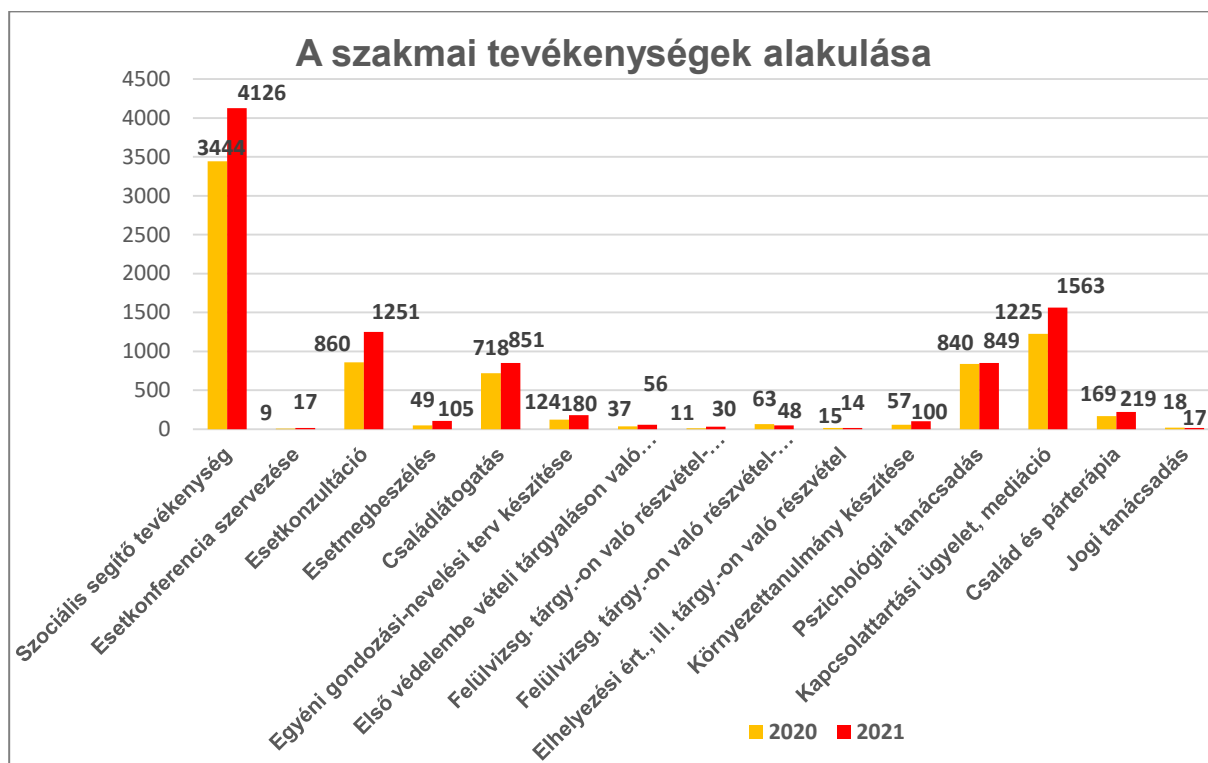
A család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsereinek és tanácsadóinak legjellemzőbb szakmai tevékenysége az információnyújtást, tanácsadást, segítő beszélgetést, ügyintézésben való segítségnyújtást is magában foglaló szociális segítő tevékenység volt (2020-ban 3444 eset, 2021-ben 4126 eset).

Viszonylag magasabb számban előforduló tevékenységek voltak továbbá:

- az esetkonzultáció (2020-ban 860 eset, 2021-ben 1251 eset),
- a családlátogatás (2020-ban 718 eset, 2021-ben 851 eset),
- a pszichológiai tanácsadás (2020-ban 840 eset, 2021-ben 849 eset),

- kapcsolattartási ügyelethez kapcsolódó tevékenységek (2020-ban 1225 eset, 2021-ben 1563 eset).

Az adatokból kiderül, hogy a 2021-es évben minden tevékenység vonatkozásában emelkedés volt tapasztalható, amely magyarázható a koronavírus járványhoz kapcsolódó korlátozások enyhítésével.

Az esetmenedzserek a feladatellátás során:

- segítették a hatósági intézkedéssel érintett gyermek és családja problémáinak kezelését,
- koordinálták a problémák megoldására irányuló feladatok ellátását,
- szükség szerint szociális segítő tevékenységet végeztek, együttműködve a család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőivel.

A szakmai munkavégzés során feltárták a családi működési zavarokat, az egyes egyént és a családot érintő problémákat és hozzárendelték ezekhez a megoldási alternatívákat. Feltérképezték és mozgósították a család természetes és mesterséges támaszait, mobilizálták erőforrásait.

Szakmai tevékenységük során rendszeresen értékelték az eltelt idő alatt végzett szakmai munkát, az elért eredményeket és ezek ismeretében megfogalmazták a további irányokat.

Az esetmenedzserek a család köré szociális védőhálót építettek, melynek keretében rendszeresen kapcsolatot tartottak az esetkezelésbe bevont szakemberekkel. Így közösen meghatározták a család helyzetének javítása érdekében szükséges lépéseket és feladatokat.

Az esetmenedzserek a szociális segítő tevékenység ellátása és koordinálása során részt vettek hivatalos ügyek intézésében, védelembe vételi és felülvizsgálati tárgyalásokon, elhelyezési értekezleteken.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódóan környezettanulmányokat készítettek.

A gondozott családokkal kapcsolatban álló szakemberek részvételével esetkonferenciákat szerveztek, esetmegbeszéléseket, esetkonzultációkat tartottak.

A szolgáltatást igénylőknek lehetőséget biztosítottak a központ által nyújtott speciális szolgáltatások (jogi, pszichológiai tanácsadás, egyéni-, pár- és családterápia) igénybevételére.

Az esetmenedzserek a gondozott családokkal kapcsolatban álló jelzőrendszeri tagokkal rendszeresen tartották a kapcsolatot esetmegbeszélések, esetkonzultációk formájában.

Az együttműködés hatékony volt a gyermekvédelmi rendszer más tagjaival, a gyámhivatallal, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal és a gyermekvédelmi szakellátással is. A kapcsolattartás a koronavírus járvány miatt elsősorban telefonon, ill. online formában valósult meg.

A szakmai munkavégzés során felmerülő dilemmák feloldása és a kiégés megelőzése érdekében az esetmenedzserek 2021-ben 10 alkalommal vettek részt szupervízióon.

A család- és gyermekjóléti központ Szombathelyen kívül a szombathelyi járáshoz tartozó 39 településen biztosítja a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a speciális szolgáltatásokat.

2021-ben összesen 70 gyermek és 48 család (2020-ban 90 gyermek, 58 család) vette igénybe a szolgáltatást.

A járási települések tekintetében, a gyermekek és családok számában is csökkenés volt tapasztalható a megelőző évhez képest.

A kezelt problémák közül első helyen a szülők, család életviteléből adódó probléma állt (2021-ben 23, 2020-ban 18 eset).

Jelentkeztek továbbá gyermeknevelési problémák (2021-ben 8, 2020-ban 13 eset), szülői elhanyagolás (2021-ben 11, 2020-ban 11 eset), valamint családi konfliktus (2021-ben 8, 2020-ban 7 eset) is.

Kiseb arányban fordult elő magatartászavar, teljesítményzavar, gyermeknevelési probléma, valamint szenvedélybetegség.

Megállapítható, hogy a szülők, család életviteli problémáinál, valamint a családi konfliktusok vonatkozásában enyhe növekedés, a többi probléma tekintetében pedig csökkenés volt tapasztalható a megelőző évhez képest.

A legjellemzőbb szakmai tevékenységek a szociális segítő tevékenység (2021-ben 742, 2020-ban 687 eset), ill. a családlátogatás (2021-ben 284 2020-ban 169 eset) voltak.

A településeken az esetmenedzserek ellátták a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat és elősegítették a központ által nyújtott speciális szolgáltatások igénybevételét.

Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésének koordinálása

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ koordinálta a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok számára igény szerint szakmai támogatást nyújtott a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozások szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához. Összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.

A szakmai tevékenységhez tartozó feladatok ellátását, illetve koordinálását a járási jelzőrendszeri tanácsadó végezte.

A feladatellátás során 2021-ben 8 alkalommal (2020-ban 8 alkalom) vett részt a járási jelzőrendszeri tanácsadó szakmaközi megbeszélésen, éves tanácskozáson pedig szintén 8 alkalommal (2020-ban 8 alkalom).

Valamennyi család- és gyermekjóléti szolgálat elkészítette és a központ számára megküldte az éves jelzőrendszeri intézkedési tervét, melyben a központ munkatársai igény szerint segítséget nyújtottak.

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésével kapcsolatos problémát egyetlen család- és gyermekjóléti szolgálat jelzett, melynek rendezése érdekében a Vas Megyei Kormányhivatal kezdeményezésére szakmai megbeszélésre került sor az érintett jelzőrendszeri tag, a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ vezetője és munkatársai, valamint a Kormányhivatal képviselője részvételével. A megbeszélés

során tisztázásra kerültek a nézetkülönbségek és meghatározták a résztvevők a jövőbeni együttműködés részleteit.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatainak szakmai támogatása

A feladatellátás keretében az esetmenedzserek tájékoztatták a szolgálatokat a központ által nyújtott szolgáltatásokról, az azokat érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

A szakmai támogatás érdekében a család- és gyermekjóléti központ havi rendszerességgel (minden hónap utolsó péntekén) biztosított lehetőséget a család- és gyermekjóléti szolgálatok számára esetmegbeszélésre, melyet 2021-ben egyetlen alkalommal sem vettek igénybe a szolgálatok a személyes kontaktusok elkerülése érdekében.

Rendszeres volt viszont a napi, heti szintű esetmegbeszélés, konzultáció elsősorban telefonon, indokolt esetben személyesen, a szolgálatok által ellátott településeken.

A szakmai munka során megjelenő döntéshozatalok elősegítése érdekében a járási jelzőrendszeri tanácsadó bár kisebb számban, de rendszeresen részt vett (2020-ban 70, 2021-ben 60 alkalommal) a szolgálatok által szervezett esetkonferenciákon.

Pszichológiai tanácsadás

2021-ben 124 fő 849 alkalommal, míg 2020-ban 113 fő összesen 840 alkalommal vette igénybe a szolgáltatást.

A tanácsadást 2 fő pszichológus nyújtotta.

Az ügyfelek által megfogalmazott legjellemzőbb problémák:

- pszichés panaszok,
- szorongásos tünetek és hangulatzavarok,
- gyermek viselkedési problémái, teljesítményzavarai.

A problémák megoldására a szakemberek pszichológiai vizsgálatokat végeztek, valamint tanácsadásban részesítették a hozzájuk fordulókat.

Szükség esetén az észlelő és jelzőrendszer tagjaival (óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat, területi gyermekvédelmi szakszolgálat) is történt konzultáció és információcsere.

Az intézményen belül rendszeresek voltak az esetkonzultációk a pszichológusok és a családsegítők, illetve az esetmenedzserek között.

Az eredmények között megemlítendő, hogy a pszichológiai kezelések hatására az ügyfelek pszichés állapota javult, a gyermekek tünetei csökkentek, enyhültek vagy megszűntek, a szülő-gyermek kapcsolat fejlődött.

A pandémiás helyzet a szolgáltatás működésére is hatással volt, az év első felében a telefonos konzultációk voltak túlsúlyban.

Egyéni, pár- és családterápia

A szolgáltatás célja, hogy minél több családot és egyént hozzásegítsen életük rendezéséhez, ill. családi kapcsolataik megóvásához, a válások megelőzéséhez.

A kontextuális családterápia a családot olyan működő egységként tekinti, amelyben bármely családtag problémája az egész családi rendszer bevonásával és aktív közreműködésével oldható meg.

A terapeuta elősegítette, hogy az egyén, ill. a család mozgósíthassa erőforrásait, bővíthesse problémamegoldó készségeit. A terápia hozzájárult a viselkedés megváltozásához, a család, az egyén érzelmileg megerősödéséhez.

Így működött ez akkor is, ha minden ülésen minden családtag nem volt jelen. A „jelenlévők” viselkedésváltozása vont maga után a többiek változását.

A családterapeuta 2021-ben a következő problémák kezeléséhez nyújtott segítséget:

- házassági krízis,
- generációs problémák,
- válás,
- kapcsolati gondok,
- pszichés panaszok,
- egyedüllét,
- gyermeknevelés,
- kapcsolattartás,
- teenager krízis helyzet,
- szuicid veszélyeztetettség,
- pszichiátriai és súlyos betegség,
- fogyatékkal élés,
- Covid-19 járvány miatti stressz.

A szakmai munkavégzés során célzott és hatékony segítséget kaptak az igénybe vevők a fennálló problémáik kezeléséhez.

A tavalyi évben összesen 49 család, ill. egyén 219 alkalommal vett részt a családterápiás üléseken.

Egyéni terápián, ill. konzultáción 37 fő 92 alkalommal (2020-ban 42 fő, 84 alkalom), családkonzultáción - család, ill. házasságterápián 12 család 32 alkalommal (2020-ban 4 család, 24 alkalom), teenager konzultáción 8 fiatal, 24 alkalommal (2020-ban 6 fiatal, 19 alkalom) vett részt.

Mentálhigiénés gondozásra 10 fő esetében 66 alkalommal (2020-ban 5 fő, 40 alkalom) került sor.

A családsegítőkkal, valamint az esetmenedzserekkel 23 esetmegbeszélés történt 6 család (2020-ban 28 esetmegbeszélés 14 család) ügyében.

A járványhelyzet a szolgáltatás működését nagyban megnehezítette, mivel az év első felében személyes konzultációra nem volt lehetőség, csak telefonos tanácsadás történt.

Utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja: a szabadidejüket az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek segítése, akik magatartásukkal a saját testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésüket veszélyeztetik. A lakóhelyéről önkényesen eltávozó ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

A fő cél olyan bizalmi viszony kialakítása a fiatalokkal, amely lehetővé teszi, hogy megnyíljanak a szakemberek előtt, felismerjék problémáikat, valamint abban ne féljenek segítséget kérni.

A tavalyi évben a koronavírus járvány miatt elrendelt veszélyhelyzet befolyásolta az utcai és lakótelepi szociális munka gyakorlati megvalósítását is.

Tekintettel arra, hogy a védelmi intézkedések miatt a közösségi tevékenységek korlátozottak voltak, az intézmény közösségi terei sem működhettek.

A segítő szakemberek felkeresték a megyeszékhely azon területeit, ahol kapcsolatba kerülhettek a szolgáltatással érintett célcsoporttal, vagy ahol gyerekek, fiatalok felügyelet nélkül tartózkodtak, esetleg deviáns magatartást tanúsítottak.

Szükség szerint, egy-egy eset kapcsán konzultáltak a családsegítőkkal, esetmenedzserekkel.

A 2021-es év során 1 db írásos jelzés érkezett az utcai és lakótelepi szociális munkásokhoz, a jelzésben szereplő személyeket azonban nem érték el.

2021-ben az utcai és lakótelepi szociális munkások összesen 92 fiatallal, 92 alkalommal, míg 2020-ban 162 fiatallal, 162 alkalommal kerültek kapcsolatba munkájuk során.

Kórházi szociális munka

A szolgáltatás célja a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése, majd a szükséges intézkedések megtétele, valamint a pszichiátriai és a rehabilitációt végző kórházi osztályokkal való együttműködés.

Az intézmény a Markusovszky Egyetemi Oktatókórházzal kötött együttműködési megállapodás alapján biztosítja a szolgáltatást. A család- és gyermekjóléti központ kórházi szociális munkát ellátó esetmenedzserének feladata a tanácsadás, információszolgáltatás és a konzultáció biztosítása minden érintett számára.

2021-ben, csakúgy, mint a megelőző évben, a család- és gyermekjóléti központ kórházi szociális munkával foglalkozó esetmenedzsere a kórház szociális munkatársaival közösen dolgozott azon, hogy a problémával érintett családok helyzete rendeződjön.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a kórházi szociális munkát végző esetmenedzser által biztosított információnyújtás, tanácsadás segíti az egészségügyi személyzet munkáját azzal, hogy támpontot nyújthat a betegek nem egészségügyi jellegű problémáinak megoldásában, az elhanyagolás és a veszélyeztetettség megszüntetésében.

A kórházi szociális munka 2021-ben 6 főt, 2020-ban 5 főt érintett. A járványhelyzet miatt a kapcsolattartás telefonos, ill. elektronikus formában valósult meg.

Kapcsolatügyelet

A speciális szolgáltatás célja és feladata a válást követően megromlott, vagy egyáltalán nem működő szülő-gyermek kapcsolattartás rendezése, megállapodás kialakításának segítése, láthatás megszervezése, a kapcsolattartáshoz semleges helyszín biztosítása.

A célcsoport jelentős részét azok a szülők képezik, akik már külön élnek, és akut konfliktust jelent számukra a gyermekükkel való kapcsolattartás.

Esetenként még nincs hatósági döntés a kapcsolattartásról, vagy ha van, az nem annak megfelelően működik.

A mediáció módszerével nyugodt körülmények között az igénybe vevőket segíteni tudják a szakemberek a kapcsolattartás szabályainak közös kialakításában.

A Kapcsolatügyelettel 2021-ben 56 család és 81 gyermek állt kapcsolatban (2020-ban 59 család és 81 gyermek). A megelőző évhez képest a szám adatok minimális csökkenést mutattak.

Az év során 2 család információt és személyes találkozás lehetőségét kérte a mediátoroktól, de végül a megbeszélt időpontban nem jelentek meg.

Az új esetek tekintetében kismértékű csökkenés volt tapasztalható, 2021-ben 23 család jelentkezett új esetként a szolgáltatásban, amely 37 gyermeket érintett (2020-ban 26 család, 39 gyermek).

19 családnál került sor összesen 29 alkalommal mediációs ülésre, amelyből 7 esetben végül nem került sor megállapodás megkötésére.

Az új esetekből 3 családnál nem történt meg a másik szülővel az első interjú, ezért a mediációs folyamat megszakadt.

Az 56 családból 31 önállóan, 11 a gyámhatóság, 12 a bíróság és 2 a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ közreműködésével kereste meg az intézményt.

A szombathelyi járás területéről 18 család (29 gyermek) fordult a Kapcsolatügyelethez. A 11 gyámhatóság által szabályozott kapcsolattartásból 3 család esetében a mediációs eljárás keretében sikerült a szülői, hozzátartozói láthatást az ügyeletről kigondozni.

Két család esetében a gyermekek nagykorúvá válásával szűnt meg a kapcsolattartás.

A 11 eseten túl a gyámhatóság még további egy láthatást szabályozott az intézmény Kapcsolatügyeletére, azonban az érintett felek elálltak a határozatban leírtaktól, és a továbbiakban önállóan oldották meg a nagyszülő kapcsolattartást.

A 12 bíróság által szabályozott kapcsolattartásból 4 családnál - mediációs eljárás keretében - sikerült a szülőkkel egy magasabb szintre lépni a szülői láthatás vonatkozásában. Közülük már egyik család sem veszi igénybe a Kapcsolatügyelet szolgáltatásait, önállóan is képesek biztosítani a különélő szülő gyermekkel való kapcsolattartását.

Két család nem igényelte a bíróság által szabályozott láthatás megszervezését az intézményben, egy család esetében pedig az édesapa nem jelent meg a láthatási napokon és távolmaradását nem jelezte sem az intézmény, sem a másik szülő felé.

A kapcsolattartás segítését 22 család (35 gyermek) 147 alkalommal vette igénybe. Közülük 20 családot (29 gyermeket) hatóság (bíróság, gyámhatóság) irányított az intézményhez.

2021-ben 54 munkanapon (kedd és csütörtök) valamint, 46 alkalommal szombaton fogadott családokat az ügyelet.

A szülői kapcsolattartás fejlődését semleges helyszínnel 3 családnál 9 alkalommal, az átadás/átvétel megszervezésével 1 családnál 3 alkalommal segítették a szakemberek.

A nagyszülői és egyéb hozzátartozói kapcsolattartásra 3 családnál 25 alkalommal került sor.

Hatóság által elrendelt felügyelt kapcsolattartás 62 alkalommal zajlott.

Az év során 4 család esetében készült „Kapcsolatügyeleti tapasztalatok” elnevezéssel összefoglaló, összesen 4 alkalommal, amellyel a bíróság, gyámhatóság munkáját segítették a mediátorok.

A Kapcsolatügyelet munkatársai havi rendszerességgel tartottak esetmegbeszélést és az év során három alkalommal szupervízióon vettek részt.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A szolgáltatás biztosítását az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 2018. szeptember 1-jétől kötelező feladatként írja elő a család- és gyermekjóléti központok számára, az illetékességi területükhöz tartozó járás valamennyi köznevelési intézményében.

A szolgáltatás célja, a szociális segítő munka eszközeivel, támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjainak, a pedagógusoknak, valamint az intézményben megjelenő egyéb szakembereknek. Az óvodás és iskoláskorú gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, szociális kompetenciáinak fejlesztése, sikeres iskolai előmenetelük támogatása, a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása, lehetőségeik mind szélesebb körű kihasználása érdekében.

A gyermekek, tanulók, szülők, pedagógusok részére adekvát szakmai segítség nyújtása, hogy képesek legyenek felismerni és jelezni a gyermekeknél észlelt változások alapján a háttérben rejlő problémákat.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység hozzájárul a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének elősegítéséhez.

A család- és gyermekjóléti központ működési területén (Szombathelyi Járás) az együttműködési megállapodások alapján ténylegesen 100 intézményben, tagintézményben és telephelyen biztosítják a szociális segítő az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet (45 óvoda, 49 iskola és 6 kollégium).

Ebből 15 középiskola, 31 általános iskola, 3 pedig általános és középiskola.

A középiskolák száma emelkedett, mivel Szombathelyen 2021 szeptemberétől megkezdte működését az Illés Béla Labdarúgó Akadémia, Gimnázium és Kollégium.

63 köznevelési intézmény Szombathelyen, 37 pedig a járáshoz tartozó településeken található.

2021-ben az óvodai és iskolai szociális segítséget 1437 szakember, 602 szülő és 5836 gyermek vette igénybe.

A szolgáltatást igénybe vevők számában a 2020-as évhez (6508) viszonyítva jelentős emelkedés volt tapasztalható, ami azzal magyarázható, hogy 2020-ban az oktatási és köznevelési intézményekben a pandémia miatt több hónapon keresztül az oktatás online formában zajlott.

A segítségnyújtás szakmai tevékenység szerinti besorolása

Tevékenység	Alkalmak száma
Konzultáció	3149
Információnyújtás	715
Segítő beszélgetés	254
Tanácsadás	218
Családlátogatás	9
Óralátogatás	675
Krízisintervenció	12
Konfliktuskezelés	22
Prevenációs csoportmunka	124
Kulturális programok szervezése	15
Nevelőtestületi ülésen, diákönkormányzati ülésen részvétel	16
Szülői értekezleten való részvétel	27
Esetmegbeszélés, esetkonferencia családsegítővel/ esetmenedzserrel	34
TEAM munka óvodában, iskolában	14
Jelzés küldése	6

Delegálás más szakemberhez, szolgáltatóhoz	25
Egyéb:	16
Összesen:	5331

A feladatellátás során a szociális segítők jellemzően az alábbi problématípusokkal találkoztak:

- magatartászavar,
- gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség,
- gyermeknevelési problémák,
- tanulási problémák.

A felmerülő problémák előfordulásának gyakorisága

Anyagi nehézség	68
Lakhatási problémák	26
Családon kívül történő nevelés	7
Tanulási problémák	189
Magatartási, beilleszkedési nehézségek	301
Iskolai konfliktushelyzetek	91
Iskolai hiányzás	63
Életkori változásokból adódó lelki nehézségek pl. iskolakezdés, serdülőkor	78
Veszteségek (pl. válás, gyász)	28
Szülők közötti konfliktus	91
Szülő-gyermek konfliktus	58
Nevelési problémák	203
Bántalmazás	18
Elhanyagolás	55
Betegség, fogyatékoság	13
Addiktológiai problémák	3
Egyéb szociális jellegű problémák	150
Összesen	1442

A szakmai munka során az óvodai és iskolai szociális segítők együttműködtek:

- család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsereivel,
- pszichológusokkal,
- családterapeutával,
- jogással,
- mediátorokkal,
- a járásban működő család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőivel,

- a köznevelési intézmények vezetőivel,
- pedagógusokkal,
- ifjúságvédelmi felelősökkel,
- iskolapszichológusokkal,
- iskolai védőnőkkel,
- szükség szerint a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel,
- védőnőkkel,
- fogyatékosügyei tanácsadókkal,
- az Áldozatsegítő Központ szakembereivel,
- gyámhivatali, önkormányzati, kormányhivatali ügyintézőkkel
- egyéb szolgáltatókkal, szakemberekkel.

Ezen kívül a család- és gyermekjóléti szolgálatok, valamint a család- és gyermekjóléti központ szakemberei által összehívott esetkonferenciákon is rendszeresen részt vettek.

A szociális segítők által végzett prevenciós csoportfoglalkozások:

1. Közösségszervezés, osztályközösség építése: a csoportfoglalkozás célja az oktatási és köznevelési intézményben tanuló gyermekek hangulatának javítása, feszültségek oldása volt.

A foglalkozások alkalmat biztosítottak arra, hogy a tanulók közelebbi kapcsolatot alakítsanak ki egymással.

A foglalkozások célcsoportjai:

- az Oladi Általános iskola,
- a Szombathelyi Zrínyi Ilona Általános Iskola,
- a Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium,
- a Reményik Sándor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
- a Szombathelyi Neumann János Általános Iskola,
- a Szombathelyi Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
- a Vas Megyei Szakképzési Centrum Oladi Technikum,
- a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium,
- a Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium,

- a Kisalföldi Agrárképzési Centrum Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium,
- a Kisalföldi Agrárképzési Centrum Szombathelyi Élelmiszeripari és Földmérési Technikum,
- a Kisalföldi Agrárképzési Centrum Vépi Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium,
- a VMSZC Kereskedelmi és Vendéglátó Technikum és Kollégium tanulói voltak.

A közösségszervezést a csoportvezetők egy ismerkedős bevezető játékkal indították, majd a csapatépítést szolgáló további egyéb fejlesztő foglalkozásokkal folytatták.

A tanulók és a pedagógusok részéről egyaránt pozitív visszajelzések érkeztek az óvodai és iskolai szociális segítők felé.

2. Internet veszélyei: a csoportfoglalkozás célja az iskolai és a közösségi hálón történő bántalmazás felismerése, megelőzése és kezelése volt.

A foglalkozások célcsoportja:

- a Szombathelyi Zrínyi Ilona Általános Iskola,
- a Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium,
- a Reményik Sándor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
- a Szombathelyi Neumann János Általános Iskola,
- a Hatos Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Vép) tanulói voltak.

A foglalkozások módszere interaktív előadás, film nézése és feldolgozása volt.

Több tanuló a foglalkozásokon keresztül ismerte fel, hogy már részese volt internetes zaklatásnak és iskolai bántalmazásnak.

A csoportvezetők abban is támogatást, segítséget nyújtottak számukra, hogy merjenek segítséget kérni és információt nyújtottak arról, hogy szükség esetén kihez fordulhatnak.

3. Iskolai bántalmazás: a csoportfoglalkozás célja a jelenség felismerése, következményei és annak kezelése.

A foglalkozások célcsoportja:

- az Oladi Általános iskola,

- a Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium,
- a Reményik Sándor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
- a Szombathelyi Neumann János Általános Iskola,
- a Vas Megyei Szakképzési Centrum Oladi Technikum tanulói voltak.

A tanulók játékos feladatokon keresztül megismerhették a bántalmazással kapcsolatos alapfogalmakat, típusait, azok jelentéseit. Segítséget kaptak az adott élethelyzet felismerésére, annak megelőzésére és kezelésére.

4. Érzékenyítő foglalkozás a mozgásukban korlátozott személyek mindennapjainak megismerésére: a csoportfoglalkozás célja saját élmény- és tapasztalatszerzés annak érdekében, hogy minél inkább megismerjék és elfogadják a környezetükben élő akadályokkal küzdő embereket.

Az egy alkalmas foglalkozás a Brenner János Általános Iskola és Gimnázium egyik osztályában valósult meg.

5. Érzékenyítő foglalkozás zajlott egy konkrét osztályközösségen belül, melynek célja egymás elfogadásának erősítése, a különbözőségek elfogadása volt az egyes személyiségtípusok bemutatásán keresztül.

A foglalkozáson a tanulók megnéztek egy kisfilmet, mely bemutatta a személyiségtípusokat, majd ezt követően interaktív beszélgetés formájában került sor a téma feldolgozására.

Az egy alkalmas foglalkozás az ELTE Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumban valósult meg.

6. Egészségfejlesztés csoportfoglalkozás célja a fiatalok érdeklődésének felkeltése az egészséges életmód fontosságára, valamint figyelemfelhívás az egészségtelen életmód veszélyeire és megoldási technikák ismertetése ennek elkerülésére.

Az egy alkalmas foglalkozás a PTE Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskolában valósult meg.

7. Tanulási stílus: a csoportfoglalkozás célja, hogy a tanulók megismerjék a tanulási stílusokat és annak alkalmazásához gyakorlati tanácsokat kapjanak. Előadást hallhattak a témában, majd mindenki egy kérdőívet töltött ki, amelynek eredménye az óra végén értékelésre került.

Az egy alkalmas foglalkozás:

- a Kisalföldi Agrárképzési Centrum Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, a Szakképző Iskola és Kollégiumban,
- a Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium,
- a VMSZC Kereskedelmi és Vendéglátó Technikum és Kollégium osztályaiban valósult meg.

8. Szociometria felmérés az osztályközösségen belüli kapcsolati háló feltérképezésére szolgált. Az óvodai és iskolai szociális segítők a felméréseket a Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium, valamint a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium egy-egy osztályában végezték.

A 2021/22-es tanév nyári szünetében az óvodai és iskolai szociális segítők a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Szombathelyi Tankerületi Központ együttműködésében szervezett és megvalósult napközis táborban vettek részt.

Összesen 12 fő óvodai és iskolai szociális segítők, turnusonként 3 fő vett részt a táborban, heti váltásban.

A szakemberek biztosították a gyermekek napközbeni felügyeletét, segítettek az étkeztetés lebonyolításában, játékos programokat biztosítottak a gyermekek számára, valamint a külső helyszínekre szervezett programok megvalósításában is segítséget nyújtottak.

Szociális diagnózis készítése

A szociális diagnózis készítés szükségességének eseteit az 1993. évi III. törvény 64/A. § 1-3. bekezdése foglalja magában. Ez alapján a család- és gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít

- a) a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,
- b) a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az nem speciális szolgáltatást kíván igénybe venni, illetve ha nem gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedés által érintett gyermeke van.

A fentiek mellett a diagnózis felvételét a jelzőrendszeri tagok is kezdeményezhetik. A szociális diagnózis készítésének feltétele, hogy az elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájáruljon.

A szociális diagnózis az egyén/család szociális helyzetének átfogó vizsgálata.

A vizsgálat kiterjed az egyén, valamint családja családi kapcsolataira, lakhatási körülményeire, egészségi állapotára és esetleges fogyatékoságára, mindennapi életvitelére, az egyes képességek hiányából adódó nehézségeire, kommunikációjára, személyes kapcsolataira, munkaerő-piaci státuszára, a krízishelyzetek kezelésére vonatkozó képességére.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feltérképezi, beazonosítja az érintett problémáit, szükségleteit és mellé rendeli az ezek megoldására, kielégítésére alkalmas szolgáltatásokat. Ezzel egyidejűleg megvizsgálja azt is, hogy a feltérképezett szolgáltatások elérhetőek-e, és melyik intézményben, valamint azok igénybevételére jogosult-e az érintett.

A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásukba venni.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata továbbá a járás területén elérhető szociális szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátások, egészségügyi, munkaerő-piaci, karitatív és egyéb szolgáltatások feltérképezése és a rájuk vonatkozó információk aktualizálása.

2021-ben összesen 113 (2020-ban 121) felkérés érkezett elsősorban a szombathelyi, kisebb mértékben a járásban működő többi (Vép, Ják, Táplánszentkereszt, Bük) család- és gyermekjóléti szolgálattól. Más jelzőrendszeri tagtól felkérés nem érkezett. Összesen 48 (2020-ban 36) diagnózis készült el, amely 76 főt (2020-ban 104 főt) érintett.

A leggyakrabban kiejánlott szociális szolgáltatás a család- és gyermekjóléti szolgáltatás volt, a nem szociális szolgáltatások közül pedig a pénzügyi vagy természetbeni ellátás és a házi- és szakorvosi ellátás (pszichiátriai).

A tapasztalatok szerint a felkérésben érintett ügyfelek szinte minden esetben hozzájárultak a diagnózis elkészítéséhez, a család- és gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés részének tekintették.

Néhány esetben tapasztalható volt kezdeti ellenállás a részükről, mely a felvétel során szinte minden esetben megszűnt.

A felvétel megvalósulását jelentős mértékben segítette, hogy az esetmenedzser rugalmasan tudott alkalmazkodni az ügyfelek időbeosztásához, elfoglaltságaihoz és az ügyfélnek megfelelő helyszínhez.

Meghiúsult felvétel az év folyamán 2 (2020-ban 1) esetben volt.

Készenléti szolgálat

Célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

A problémamegoldáshoz igazítva a természetes és mesterséges erőforrások mobilizálása, az esetkezelésről, illetve a hívásokról nyilvántartások vezetése.

A szolgáltatás elérésének megkönnyítése érdekében ingyenesen hívható, zöld számot biztosít az intézmény.

A szolgáltatás elérhetősége: 06-80/204-574.

Erre a számra 2021-ben 12 hívás (2020-ban 18 hívás) érkezett.

Hét esetben a Családok Átmeneti Otthonában elérhető férőhely után érdeklődtek, három esetben szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos információkérés miatt telefonáltak. Egy esetben egy család után próbáltak érdeklődni, egy hívás pedig téves volt.

Krízishelyzet, azonnali beavatkozást igénylő probléma jelzésére nem vették igénybe a készenléti telefonszámot.

11. Gyermek átmenei gondozása

Családok Átmeneti Otthona

A Családok Átmeneti Otthona az intézményen belül, mint önálló szakmai egység működik, önálló telephelyen, 40 férőhely kialakításával.

A folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos intézményben az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy – ha tanulói jogviszonyban, hallgatói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban áll – legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától.

A nagykorú testvér tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyának fennállását félévente igazolni kell. Ha a tanulói jogviszonyban álló gyermek az átmeneti gondozás időtartama alatt tölti be a 18. életévét, kérelemre szükség esetén az átmeneti gondozás időtartama meghosszabbítható a tanítási év végéig.

Az otthon befogadja a krízishelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyákat is, és a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét.

A Családok Átmeneti Otthona szolgáltatásainak igénybevétele maximum 12 hónap, amely indokolt esetben 6 hónappal, illetve a tanév végéig meghosszabbítható.

Az otthonban folyó gondozás célja

- az ellátásra szoruló családok lakhatásának biztosítása,
- segítségnyújtás a család otthontalanságának megszüntetéséhez,
- segítség krízishelyzet kezeléséhez, a jövő tervezéséhez,
- a társadalomba történő visszailleszkedés elősegítése,
- az otthonban töltött idő alatt a gyermeki jogok minél teljesebb érvényesülése.

Az ellátásban részesülők 2021. évi induló száma:	35 fő
Tárgyévben felvettek száma:	42 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	77 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	33 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	44 fő

A 2021-es évben 19 kérelem érkezett, ebből 11 család/42 fő/14 gyermek felvételére került sor.

6 már bentlakó családnál született gyermek.

A kérelmezők számában – az elmúlt évhez képest – további csökkenés volt tapasztalható, melynek egyik oka egyrészt, hogy az otthonnak helyet adó épület és annak környezete rendkívül elhanyagolt, leromlott állapotú. Másrészt az épület felső szintjein levő önkormányzati bérlakásokban élők között nagyon gyakoriak a sokszor tettelegességig fajuló konfliktusok, melyek időnként hatósági intézkedést és komoly médiavisszhangot váltanak ki.

Emiatt több esetben előfordult, hogy a lakhatási problémákkal küzdők csak a legvégső esetben nyújtották be elhelyezés iránti kérelmüket, illetve, hogy férőhely üresedés esetén sem éltek a beköltözés lehetőségével.

2021-ben az átmeneti otthonba két éven belül ismételtelen bekerülő család egy volt.

A kérelmek esetében az elmúlt évek tapasztalataihoz hasonlóan körültekintően kellett megvizsgálni, mely családok problémájára jelent valóban megoldást az átmenti otthon által nyújtott szolgáltatás, illetve mennyi a realitása a családok majdani kiléptetésének. A családok átmeneti otthonába a családok jellemzően jelentkezés alapján kerültek be, ez 6 család/25 főt jelentett, a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján 5 család/17 fő kérte felvételét.

Az igénybe vevők közül az elmúlt évben 3 család albérletből költözött be az otthonba, 4 család korábban együtt élt a rokonaival az ő bérleményükben, 4 család pedig szívességi lakáshasználó volt.

Az albérletből költöző családok a felvételi kérelem indokaként a magánszemélytől történő lakásbérlés költségei fedezésének nehézségét, valamint a lakások tulajdonosi használatának tervét jelölték meg.

Az otthonban történő gondozást megelőzően rokonoknál élő családok a felvételi kérelmekben indokként a több generációs együttélésekből származó konfliktusokat és a zsúfoltságot fogalmazták meg.

Krízishelyzetben 4 fő fogadására került sor, ők jellemzően 1-3 éjszakát töltöttek az otthonban.

A kiköltözők száma a tavalyi évhez képest minimális emelkedést mutatott, összesen 33 fő/13 gyermek kiköltözésére került sor.

A családok átlagban 13-14 hónapot töltöttek az átmeneti otthonban.

A kiköltöző családok közül:

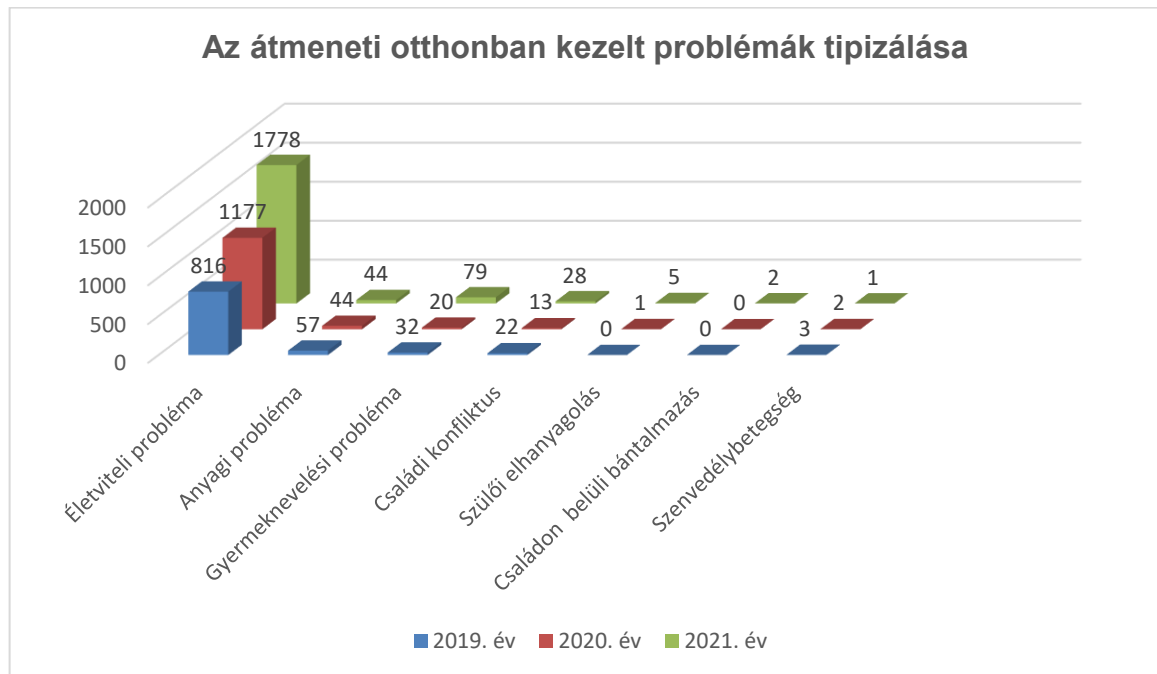
- 5 család krízislakást kapott,
- 1 család az újonnan bevezetett közösségi bérlakásrendszer segítségével jutott lakhatáshoz,
- 3 család albérletbe költözött,
- 1 család súlyos házirendsértés miatt kizárásra került, a család rokonokhoz távozott.

Az átmenti otthonban az elmúlt évben a kihasználtság 95,67% volt, mely az előző évihez képest emelkedést mutatott. Az év során a havi kihasználtság széles skálán mozgott, a százalékos ingadozás 83,83% - 108,3% közötti volt.

Az otthonban kezelt problémák közel azonos arányban és rangsorban fogalmazódtak meg a családgondozók és a kliensek által.

A klienseknél első helyen 1857 esetben, 95%-ban az életviteli probléma jelent meg,

majd ezt követte jóval kisebb esetszámban az anyagi (52 eset, 3%), a családi konfliktus (20 eset, 1,02%) és a gyermeknevelési probléma (6 eset, 0,3%), a családon belüli bántalmazás 1 esetben jelent meg.

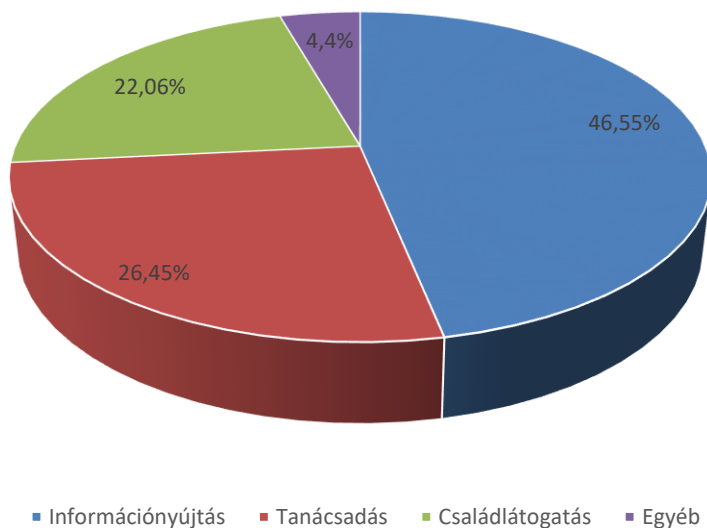

A szociális munkásoknál a problémátípusokat vizsgálva ugyanezt a tipizálást találtuk hasonló arányszámban:

- életviteli 1778 (91%),
- anyagi 44 (2,9%),
- gyermeknevelési 79 (4%),
- családi konfliktus 28 (1,4%),
- szülői elhanyagolás 5, (0,44%)
- családon belüli bántalmazás 2, (0,11%)
- szervedélybetegségek 1, (0,05%)

A probléma kezelése így mind a kliens, mind a szociális munkás részéről azonos szintről indult, mely elősegítette a hatékony segítségnyújtást.

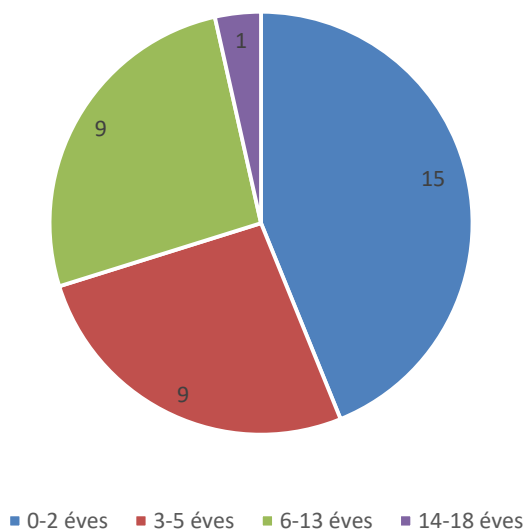
Szakmai tevékenység alakulása

2021-ben az elmúlt évekhez hasonlóan legjellemzőbb szakmai tevékenység az információnyújtás 46,55%-ban (1445 esetben) a tanácsadás 26,45%-ban (821 esetben) volt, ezt követte a családlátogatás 22,06%-ban (685 esetben).

Kisebb esetszámokban jelentkezett a hivatalos ügyek intézésében való közreműködés, az esetmegbeszélés, az egyéni és családi gondozási-nevelési terv megbeszélése, illetve korrepetálás szervezése.

Az igénybe vevő gyermekek életkor szerinti megoszlása

Az otthonban ellátott gyermekek nemek szerinti megoszlása tekintetében bekerüléskor minimális az eltérés a fiúk és a lányok között: (18 fő fiú, 16 fő lány).

A gyermekek életkora vonatkozásában az elmúlt évhez hasonlóan a legnagyobb arányban a 0-2 évesek éltek az otthonban, ez 44,11%-ot, 15 főt jelentett. A 3-5 évesek ennél alacsonyabb arányban, 9 fővel (26,47%), a 6-13 éves korosztály 9 fővel (26,47%), a 14-18 évesek 1 fővel (2,94%) képviseltették magukat a korcsoportos bontásban.

A szakmai munkavégzés során továbbra is kiemelt feladatként szerepelt annak hangsúlyozása, hogy az igénybe vett szolgáltatás ellenértékét a meghatározott időben meg kell téríteniük. Felismerjék, hogy kiadásaik tervezésénél prioritást kell élveznie a lakhatásért fizetendő személyi térítési díj kiegyenlítésének. A következő munkaadó eredményeképpen - az elmúlt évekhez hasonlóan - jó volt a lakók fizetési morálja.

Az átmeneti otthonban a családgondozás során a munkatársak részéről intenzív szociális munka folyt a hatékony együttműködés és a problémák megoldása érdekében.

A család- és gyermekjóléti szolgálattal, illetve a család- és gyermekjóléti központtal közösen elkészített egyéni gondozási tervek során a lakókkal együtt kerültek megfogalmazásra az átmeneti gondozás igénybevételéhez vezető okok, a megoldáshoz vezető utak, illetve a célok eléréshez szükséges feladatok, tennivalók, valamint az intézmény által biztosított segítségnyújtási formák.

A munkatársak aktív segítséget nyújtottak a szülőknek a gyermekekkel kapcsolatos napi gondozási, nevelési teendők ellátásában.

A munkaviszonnyal nem rendelkező új lakóknál az elmúlt évben is kiemelt helyen szerepelt a munkaerőpiacon való elhelyezkedés. Az átmeneti otthon munkatársai önéletrajz elkészítésével és telefonálási lehetőségek biztosításával segítették a lakókat. 2021-ben az átmeneti gondozás ideje alatt 9 főnek sikerült munkaviszonyt létesítenie, illetve magasabb jövedelmet biztosító munkahelyet váltania.

Minden családdal előtakarékosági megállapodás került megkötésre, figyelembe véve a lakók tényleges bevételeit, a család terhelhetőségét. A lakók által vállalt előtakarékosági összegek 5-50 ezer forint között mozogtak.

Több család esetében a benntartózkodás ideje alatt sikerült emelni az előtakarékoság összegét. A havi rendszerességgel befizetett összeg megtakarításként szolgált kiköltözéskor.

A személyi térítési díjak fizetéséhez hasonlóan az előtakarékosági összeg befizetései is rendben történtek.

Az előző évekhez képest még nagyobb nehézséget okozott az ellátottak átmeneti gondozását követő lakhatásának megoldása.

A város megváltoztatott és jelentősen megszigorított lakásrendelete alapján meghatározott a felújított, komfortos, vagy összkomfortos lakásra pályázóknak, valamint a vele együtt költöző személyeknek az egy főre jutó havi jövedelme.

Az átmeneti otthonban elhelyezett gyermeküket egyedül nevelő anyák, illetve a kétszülős gyermeket/gyermeket nevelő családoknál az anyák általában inaktívak (GYES).

Az aktív korú szülők alacsony iskolai végzettségük miatt többnyire csak egyszerűsített foglalkoztatással, esetleg minimálbéres, vagy azt csak néhány ezer forinttal meghaladó munkabért képesek realizálni. Emiatt az egy főre jutó jövedelem nem érte el az önkormányzat rendeletében előírt mértéket.

A bérlakások másik típusa, a felújításra szoruló bérlemények pedig a magas felújítási költségek miatt váltak elérhetetlenné a számukra.

Az elmúlt évben az átmeneti otthon lakóinak nem volt lehetősége pályázatot benyújtani.

A város lakásrendeletében szereplő átmeneti szállás, illetve krízishelyzetre való hivatkozással történő bérlakás igénylés, mint lehetőség, az elmúlt évben is megoldást jelentett az intézményből költöző lakóknak.

A 2020-ban bevezetésre került közösségi bérlakás-rendszer pedig újabb lehetőséget teremtett a kiköltözés előtt álló családoknak.

Amennyiben egy családnak nincsenek támaszt nyújtó rokoni kapcsolatai, az albérletbe költözés jelenthetne megoldást. Az utóbbi évekhez hasonlóan kevés albérleti lehetőség volt Szombathelyen.

A sajtóban és az internetes felületeken meghirdetett kiadó ingatlanok jelentős részénél a tulajdonos magas albérleti díjat (70-90 ezer Ft/hó felett) és két, esetenként háromhavi kauciót kért, ami szinte lehetetlenné teszi a lakások bérbevételét klienseink számára.

A következő akadályt az ingatlan bérlésben általában a gyermek/gyermek jelentik. A lakást bérbe adók azon túl, hogy egy gyermeces család esetleg jobban elhasználja az ingatlant, még attól is tartanak, hogy ha a későbbiekben a család anyagi krízisbe

kerül, nem tudják kiegyenlíteni a lakhatás költségeit, nehéz őket az ingatlan elhagyására kényszeríteni.

A lakásukat kiadni szándékozók részéről sajnos még számolni kell az előítéletességgel is, akár a lakók nem ritkán cigány származása, a gyermekeik száma, vagy jelenlegi lakhelyükkel (átmeneti otthon) kapcsolatban. Mindezek ellenére a 2021-es évben 3 családnak is sikerült albérleti szerződést kötnie.

A Családok Átmeneti Otthona 2020. március 1-től az **ideiglenes távortartás elrendelése** esetei vonatkozásában az alábbi feladatokat kapta:

1. Munkaszüneti napokon, illetve a munkaszüneti napot megelőző munkanapon 12 órát követően az átmeneti otthon hivatalos email címére a rendőrségtől az ideiglenes távortartás ügyében érkezett levelek fogadása, majd telefonon történő kapcsolatfelvétel a bántalmazottal, illetve a bántalmazóval.
2. Sikertelen hívás esetén a telefonhívási kísérletekről képernyőfotó készítése.
3. Sikeres hívás esetén az erre rendszeresített nyomtatványok kitöltése, valamint a hívott felek tájékoztatása.
4. A munkaszüneti napot követő munkanapon az otthon vezetője a kitöltött nyomtatványokat továbbítja az területileg illetékes család- és gyermekjóléti szolgálathoz.

2021-ben ideiglenes távortartással kapcsolatos ügyintézésre nem került sor.

Az év során a járványhelyzet harmadik és negyedik hulláma a Családok Átmeneti Otthonában látogatási és kijárási korlátozással nem járt.

Az otthon lakó- és közösségi tereiben, valamint a munkavállalók által használt helyiségekben rendszeres fertőtlenítésre, takarításra került sor.

A SZOVA Zrt. megbízásából az átmeneti otthonnak is helyet adó épületben kétheti rendszerességgel ózonos fertőtlenítést végeztek.

Az iskolás és óvodás gyermekek a közösségeiket érintő korlátozások miatt többször is karanténba kerültek. Ezen időszakokban szükség esetén az otthon munkatársai segítették őket a tanulásban, a házi feladatok elkészítésében.

A közösségi programok szervezését korlátozó szabályozás miatt csak a Mikulás ünnepség került megszervezésre az otthonban élő gyermekek számára.

Helyettes szülői szolgáltatás

2021-ben szolgáltatást igénybe vevő nem volt.

Az év folyamán a férőhelyek és a helyettes szülők száma nem változott, 9 engedélyezett férőhellyel, 6 fő helyettes szülővel rendelkezett az intézmény.

12. Élelmiszerbank

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület olyan non-profit szervezet, melynek célja, hogy az információgyűjtés és publicitás eszközeivel kapcsolatot teremtsen az országunkban felhalmozódó élelmiszerfeleslegek és az arra rászorulóknak között, ezzel elősegítse a szegénység és az éhezés csökkenését.

Az Élelmiszerbank közvetlenül nem oszt élelmiszert, hanem kizárólag a szegénység elleni küzdelemben részt vevő szervezeteken keresztül juttatja el azt a rászorulókhöz. Az Élelmiszerbank természetbeni adományokat gyűjt, valamint felkutatja a kereskedelmi forgalomba valamiért nem hozható, de még tökéletesen fogyasztható állapotban lévő alap- és feldolgozott élelmiszereket, majd gondoskodik az így összegyűjtött élelmiszerkészletek szállításáról, biztonságos tárolásáról és szétosztásáról.

Az Élelmiszerbankon keresztül a szombathelyi METRO Áruház biztosított az intézmény részére adományt.

Általában az elszállítás napján, vagy esetenként (például hosszú hétvégéken) 1-2 nap múlva szavatosságát veszítő élelmiszer termékeket juttatott, melyeket még a lejárat előtt kell a rászorulóknak számára eljuttatni.

Az intézmény 2021. július 2. és 2021. december 31. között hetente két alkalommal, szerdai és pénteki napokon kapott adományt az áruháztól, melyet még aznap kiosztott a rászoruló családoknak.

A fenti időszakban élelmiszeradományban részesülők száma:

- 1789 fő, 502 család - 52 alkalommal.

Felajánlott élelmiszer összesen:

- 5722,891 kg (csemegeáru, hús-, hentesáru, zöldség, pékáru, konzerv, szárazáru, édesség, ital).

13. Adományok közvetítése

Az év során több szervezet és magánszemély gyűjtött és juttatott el adományt az intézmény részére, melyek a rászoruló egyének, családok számára kerültek kiosztásra.

- Magánszemélyek tartós élelmiszerekkel, játékokkal, ruhaadománnyal, valamint pénzadománnyal ajándékoztak meg családokat.
Adományban részesülők száma: 18 család - 67 fő (30 felnőtt és 37 gyerek).
- Egy szombathelyi házaspár az előző évekhez hasonlóan a tavalyi évben is élelmiszer-, illatszer- és játékutalvánnyal, valamint élelmiszercsomaggal ajándékozott meg rászoruló családokat.
Adományban részesülők száma: 30 család - 123 fő (50 felnőtt és 73 gyerek).
- 2021. decemberében az Apáczai Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola adománygyűjtést szervezett a tanulói körében. Az összegyűjtött játékokat, könyveket és tartós élelmiszereket eljuttatták az intézménybe, melyek kiosztásra kerültek az ellátásban lévő családok számára.
Adományban részesülők száma: 13 család - 44 fő (28 felnőtt és 16 gyerek).
- Az Aptiv Services Hungary Kft. 12 rászoruló család részére ajánlott fel ajándékutalványt.
- A Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. az intézmény részére 2583 kg brikettet biztosított, mely rászoruló családok számára, 45 alkalommal került kiosztásra.
- A H+H Bau Tető Kft. jótékonyági célból egy négytagú család részére juttatott karácsonyi ajándékcsomagot. A szerény körülmények között élő, három gyermeket egyedül nevelő édesanya tartós élelmiszereket kapott, illetve a gyermekei által kívánt ajándékokat is megvásárolta az adományozó.
- A Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint az ott dolgozó munkatársak felajánlásaiból összeállított ajándékcsomagok négy rászoruló család számára varázsolták szebbé a karácsonyi ünnepeket. Az intézménnyel kapcsolatban álló, nehéz anyagi helyzetben lévő családok az ajándékcsomagok által tartós élelmiszerekkel, játékokkal, utalványokkal gazdagodtak.
- A Kereszténydemokrata Néppárt Szombathelyi Szervezete és a Pro Civitate Dei Egyesület 10-10 db élelmiszercsomagot ajánlott fel a karácsonyi ünnepeket megelőzően rászoruló családok részére.
- Az intézmény közreműködésével a Magyar Vöröskereszt Vas Megyei Szervezete 10 hátrányos helyzetben levő rászoruló családnak adományozott tartós élelmiszereket 2021 decemberében.

14. Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatási Program

Szombathely MJV Önkormányzata Közgyűlésének 1/2018. (II.21.) önkormányzati rendelete döntött a Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatási Program működtetéséről. Szombathely MJV Önkormányzata a program rendszerén keresztül támogatást nyújt tehetséges, de szociálisan hátrányos helyzetben lévő - általános iskola 5. és 6. évfolyamos - tanulók részére.

A támogatási programban részt vevő 5 gyermek mellé 2021-ben további 2 fő csatlakozott.

Az év során egy - a matematika/sakk terén kimagaslóan teljesítő - gyermek lakóhelyváltozás miatt kikerült a támogatottak közül.

A korábban kiválasztottak kiemelkedő tehetségek zene/hegedű, rajz-vizuális kultúra, sport (atlétika, labdarúgás), társastánc terén.

A támogatási programba újonnan bekerülő gyermekek egyike a sport (labdarúgás), másik a kiváló tanulmányi eredménye és tánctehetsége révén került kiválasztásra.

A programban részt vevő gyermekek közül

- 2 fő a Paragvári Utcai Általános Iskola,
- 1 fő a Szombathelyi Bercsényi Miklós Általános Iskola,
- 1 fő a Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
- 1 fő a Szombathelyi Derkovits Gyula Általános Iskola,
- 1 fő pedig a Nyitra Utcai Általános Iskola tanulója.

A program nagy hangsúlyt helyez az idegen nyelv magas szintű elsajátítására és a gyermekek tanulmányi előmenetelére.

A gyermekek tehetségének kibontakoztatását a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermeekjóléti Szolgálat szociális szakemberei mentorként segítik.

A mentorok egyéni fejlesztési tervet készítenek, melyben a megfogalmazott feladatok megvalósulását folyamatosan nyomon követik.

A szükséges segítségnyújtás biztosítása céljából folyamatosan együttműködnek a Polgármesteri Hivatal munkatársaival, az oktatási intézmények pedagógusaival, a gyermekekkel, valamint szüleikkel.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata a Támogatási Program keretén belül tanévenként 500.000 Ft/fő támogatást nyújt, melynek felhasználása az egyéni fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban, a mentorok döntése alapján történt.

A folyamatos, közös munkának köszönhetően a gyermekek önbizalma fejlődött, bizalmi kapcsolatot építettek ki a mentorukkal.

15. Egyesületi tevékenység

Az intézmény dolgozói által alapított Szociális Szolgáltatók Közhasznú Egyesülete vezető tisztségviselőinek mandátuma 2021. december 31-én lejárt, így tisztségmegújításra került sor.

Az egyesület taglétszáma elérte az 50 főt.

Működésének célja a Nyugat-dunántúli Régióban élők szociális helyzetének és életminőségének figyelemmel kísérése és javítása.

Ennek érdekében:

- információkat közvetít a szociális- és gyermekvédelmi ellátásokról, igénybevételek módjáról szórólapok, kiadványok, az internet, illetve személyes kapcsolat útján;
- az egyesülethez forduló személyeket, családokat információkkal, tanácsokkal segíti szociális, mentálhigiénés, családi, foglalkoztatási, lakhatási, egészségügyi, életvezetési problémáik esetén;
- feltérképezi a működési területen élők szociális helyzetét, jellemző problémáit - különös tekintettel a hátrányos helyzetű, etnikai, illetve más okból hátrányosan megkülönböztetett, szegregált, peremhelyzetben élő csoportokra -, ezen ismeretek birtokában javaslatot tesz az együttműködő szociális és gyermekvédelmi intézmények számára újszerű ellátási formák, módszerek bevezetésére;
- együttműködést alakít ki a működési területen működő szociális és gyermekvédelmi intézményekkel, indokolt esetben a hozzá fordulókat az illetékes intézményhez irányítja;
- egyéni, csoportos, és közösségi programok előkészítését, szervezését, lebonyolítását végzi;
- elősegíti, végzi szociális és gyermekvédelmi ágazatban dolgozó szakemberek számára programok, képzések, szakmai továbbképzések szervezését, lebonyolítását;
- igény esetén önkéntesek munkavégzését segítő szervező feladatokat is ellát, valamint esetlegesen a mindenkor jogszabályi keretek között önkénteseket is foglalkoztat;

- vállalja a felajánlások szétosztását, adományok eljuttatását a szociális nehézséggel küzdő, hátrányos helyzetű családok, személyek részére;
- végzi az egyesület illetékességi területén élők szabadidős tevékenységének szervezését, lebonyolítását a megelőzés, a közösségépítés és a rekreáció céljából.
- támogatja a hátrányos helyzetű családok gyermekeit tanulmányaik végzésében, korrepetálás szervezésében, tehetséggondozásban, táboroztatásban;
- támogatja a szociális és gyermekvédelmi ágazatban dolgozó szakemberek szakmai fejlődését, hazai és nemzetközi képzéseken való részvételét, a kiégés megelőzése érdekében a szupervízió igénybevételét;
- támogatja a hazai és nemzetközi kutatásokat, a szakmai tapasztalatcseréket a szociális és gyermekvédelmi ágazatban dolgozó szakemberek részére.

Jelentősebb programok, tevékenységek a 2021. évben:

1. **„Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatási Program”** keretében SZMJV Önkormányzata 2020. szeptember 01. - 2021. augusztus 31. között öt tehetséges fiatalot támogatott, fejenként 500.000,-Ft értékben tárgyi eszközökkel és fejlesztéssel.

Egy fiatal esetében módosító határozattal az előző tanévről került átütemezésre a támogatás, mivel a számára szükséges eszköz értéke meghaladta az egy tanévre megállapított támogatási összeget.

Egy pályázat megszüntetésre került, mivel a család elköltözött a városból, emiatt a teljes támogatási összeg visszautalásra került.

A pályázaton nyertes gyerekek mentorok felügyeletével vettek részt a programban, akik az egyesülettel együttműködve támogatták a fiatalokat.

A Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatási Program” keretében SZMJV Önkormányzata 2021. szeptember 01. - 2021. augusztus 31. között folytatta a korábbi tanévben támogatott négy tehetséges fiatal mentorálását.

A 2021/2022-es tanévben újabb két tehetséges, hátrányos helyzetű fiatal került bevonásra a programba.

2. Az Egyesület SZMJV Önkormányzata **Kulturális és Civil Alap** pályázat keretének terhére 300.000 Ft támogatást igényelt a **működési költségek fedezésére**. Banki folyószámla vezetés díjára, a banki átutalásokra és

készpénzfelvételekkel kapcsolatos díjakra, a könyvelői és ügyvédi munkadíjak kifizetésére, valamint irodaszerek beszerzésére kért támogatást.

A pályázaton végül 100.000 Ft-ot sikerült elnyerni, mely nem fedezte a működési költségeket, így ezeket más forrásból kellett pótolni.

3. Az egyesület 2021. július 5-9. között egy héten át integrált formában **hátrányos helyzetű, rászoruló gyermekek nyári napközis jellegű táboroztatásához** járult hozzá együttműködve a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal.

A 23 fiatal kézműves és kulturális programokon vehetett részt.

A felmerülő költségek egy részét az adó 1 százalékából befolyó támogatás fedezte.

4. 2021. augusztus 2-6. között egy héten át az egyesület tagjai, illetve a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálatnál dolgozók gyermekeinek **nyári napközis jellegű táboroztatásához** járult hozzá együttműködve a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal. A 23 fiatal kézműves és kulturális programokon vehetett részt. A felmerülő költségek egy részét az adó 1 százalékából befolyó támogatás fedezte.

5. Az egyesület 2021. elején a **„Szombathely Szent Márton városa” GYEBROVSZKY JÁNOS Alapítványtól** 500.000 Ft támogatást nyert rászoruló családok támogatása céljából.

Az egyesülethez beérkezett kérelmek alapján 2 db tartós élelmiszersomag, 4 db mosógép és 1 db mikrohullámú sütő került megvásárlásra és átadásra; valamint a közüzemi hátralék rendezése érdekében 4 fő/család esetében került sor készpénz utalásra a Szova Nonprofit Zrt-hez.

Az felmerült igények mindegyikét az egyesület nem tudta teljesíteni, de igyekezett minél több kérésnek eleget tenni, elsősorban a mindennapi életvitelt segítő tárgyi eszközök beszerzéséhez nyújtott támogatást.

Az egyesület a támogatási igények felmérése és teljesítése során szorosan együttműködött a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal.

6. 2021. utolsó negyedében a „**Szombathely Szent Márton városa**” **GYEBROVSZKY JÁNOS Alapítványtól** 650.000 Ft támogatásba részesült az egyesület, rászoruló családok támogatása céljából.

A beérkezett kérelmek alapján:

- 12 család tartós élelmiszereket tartalmazó csomagot kapott,
- 4 család esetében a közüzemi hátralék rendezése érdekében készpénz utalásra került sor az érintett szolgáltatókhoz,
- 1 család esetében havi megélhetési költségekhez való hozzájárulás, gyógyszerkiváltás segítéséhez folyószámlára utalással került a támogatás felhasználásra.

7. **SZMJV Közgyűlésének Szociális és Lakás Bizottsága 118/2021. (X.25.) SZLB határozata alapján az önkormányzat** 2021. évi költségvetéséről szóló 7/2021. (II.25.) önkormányzati rendelet 10. sz. mellékletében meghatározott „Segély önkormányzati támogatásból” tételsor terhére egyszeri támogatásként 1.500.000 Ft összeget biztosított az egyesület részére a Szombathelyen lakóhellyel rendelkező, kiskorú gyermeket nevelő családok év végi ajándékozására.

Az egyesület a Polgármesteri Hivatal Egészségügyi és Közszolgálati Osztálya dolgozóinak és a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat dolgozóinak közreműködésével vette fel a kapcsolatot a hátrányos helyzetű gyermekek szüleivel.

215 család az önkormányzati támogatásból egyenértékben vehetett át tartós élelmiszercsomagot.

A járványügyi helyzet miatt a korábbi évek hagyományaitól eltérően karácsonyi rendezvényre nem került sor, a csomagok a járványügyi szabályok betartásával kerültek átadásra.

8. Az egyesület a „**Szombathely Szent Márton városa**” **GYEBROVSZKY JÁNOS Alapítványtól** elnyert 70 db tartós élelmiszercsomagot a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat segítségével adta át 70 családnak. Az érintettek között voltak idősek, illetve 18 év alatti gyermeket

nevelő felnőttek, valamint rászoruló gyermektelen felnőtt személyek, többgenerációs családok is.

9. Karácsony közeledtével a Netadvance Kft. 25.000,- Ft-ot adományozott az egyesületnek rászoruló személyek támogatása céljából. A felajánlásból 5 család tartós élelmiszer-csomaggal történő ajándékozása valósult meg.

10. Az egyesület elnöke az egyesület képviselőjeként 2020. évben szociális tevékenység, hátrányos helyzet, gyermek- és ifjúságvédelem tevékenységi körben delegálásra került Szombathely Megyei Jogú Város Civil Fórumába.

2021. évben a COVID-19 miatt kialakult járványhelyzet jelentősen befolyásolta az egyesület működését.

Több, szinte hagyománynak számító programot nem sikerült megvalósítani, közülük legjelentősebb a Családok Karácsonya rendezvény volt, melyen 215 család részvételére lehetett számítani.

Az egyesület nem pályázott szakmai programok szervezésére a helyzet bizonytalansága miatt, illetve a közgyűlés, elnökségi ülések lebonyolítása is sok esetben eltért a megszokottól.

Az év során fontos szerepet kapott a korábban kialakított jó kapcsolatok rendszeres ápolása különösen a Civil Kerekasztallal, Szombathely MJV Önkormányzatával, a Polgármesteri Hivatallal, továbbá a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal.

IV. Ellenőrzések

- 2021. január 11. napjától - 2021. február 12. napjáig Szombathely MJV Önkormányzata „a 2015-2019. gazdasági évekre vonatkozó költségvetési gazdálkodás szabályszerűségének vizsgálata” tárgyában szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzést végzett.
- 2021. április és május hónapban a Vas Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya, étkeztetés, házi

segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és időskorúak nappali ellátása tekintetében hatósági ellenőrzést végzett.

- 2021. október és november hónapban az Állami Számvevőszék „Az önkormányzati intézmények ellenőrzése - Az önkormányzat és a társulás irányítása alá tartozó intézmények integritásának monitoring típusú ellenőrzése” című ellenőrzést végzett az intézményben.

Az ellenőrzések során megállapításra került, hogy az intézmény magas színvonalú szakmai tevékenységet végez. Az intézményben biztosított a szolgáltatást igénybe vevők egyéni szükségleteire alapozó, személyre szabott, koruknak, egészségi állapotuknak megfelelő fizikai és egészségügyi ellátás.

V. Képzések

2021-ben az intézmény munkavállalói az alábbi képzéseken vettek részt:

- A Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. szervezésében „Ágazatközi esetmegbeszélő csoport a kora gyermekkori intervencióban dolgozó szakemberek számára” című képzésen 23 fő vett részt, összesen 12 alkalommal.
- A Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. szervezésében „Gyermekevédelmi jelzőrendszeri tagok együttműködésének elősegítése. A kapcsolati erőszak és az emberkereskedelem okozta ártalmak azonosítása és kezelése” című képzésen az intézmény két dolgozója vett részt.
- Ugyancsak a Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. szervezésében „A kora gyermekkori családközpontú tanácsadás és intervenció interdiszciplináris megközelítésben” című 3 napos képzésen 2 fő munkavállaló vett részt.
- Az EFOP-3.8.2-16-2016-00001 számú „Szociális humán erőforrás fejlesztése” című pályázat keretében a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet szervezésében az intézmény 12 munkavállalója szupervízióon vett részt összesen 12 alkalommal.
- A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet szervezésében „Esetmegbeszélés a szociális, gyermekjóléti és gyermekevédelmi ellátásban”

című képzésen az intézmény 14 munkavállalója vett részt, összesen 12 alkalommal.

- A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet a „Demenciával élő személyek ellátása és gondozása, valamint a demenciával élő személyek viselkedésváltozása” című képzésen 31 fő vett részt, 5 alkalommal.

A képzéseken való részvételt és a kimeneti követelmények teljesítését követően a munkavállalók kreditpontot kaptak, mely hozzájárult a jogszabály által előírt időszakon belüli továbbképzési kötelezettségük teljesítéséhez.

VI. Pályázati tevékenységek, projektek

1. TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2020-00745 - Közösségi terek kialakítása a szombathelyi KISZ lakótelepen című projekt:

Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlésének 224/2019. (IV.30.) Kgy. sz. határozata alapján az intézmény 2019. szeptember 1. napjától határozatlan időre ingyenes használatba kapta a szombathelyi 9146/9 hrsz-ú, 9700 Szombathely, Jászai M. u. 4. szám alatti, „kivett óvoda” megnevezésű ingatlan földszinti és első emeleti részét család- és gyermekjóléti központ működtetése céljából.

Az intézmény a gyermekjóléti alapellátás hagyományos, törvényi kötelezettségen alapuló funkciója mellett, annak kiegészítéseként, az épület földszintjén pályázati forrásból közösségi terek kialakítását tervezte különféle életkorú és élethelyzetű személyek, családok, így elsősorban a fiatalok, az idős korosztály, a kisgyermekes és nehéz élethelyzetű családok számára.

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat „**Közösségi terek kialakítása a szombathelyi KISZ lakótelepen**” címmel 2020. 07. 10-i határidőre pályázatot nyújtott be a TOP-7.1.1-16-H-101-13 kódszámú, Hátrányos helyzetű emberek elszigetelődésének megakadályozása, közösségi bevonása, képzése című pályázati felhívásra.

A Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága az intézmény - Savaria Jövőjéért helyi akciócsoport támogató javaslatával beérkezett

- támogatási kérelmét elbírálta, és támogatásra alkalmasnak minősítette. A Támogatói Okirat 2021. 01. 14-én érkezett meg.

A projekt megvalósításának időszaka: 2021. 04. 01. - 2021. 09. 30.

A támogatás összege: 15.000.000,- Ft.

A támogatás intenzitása: 100% (vissza nem térítendő támogatás).

A Szombathely, Jászai M. u. 4. sz. alatti épület földszintjének részleges felújításával, átalakításával a hátrányos helyzetű emberek elszigetelődésének megakadályozása, közösségi bevonása, képzése céljából infrastrukturális fejlesztés történt meg. A közösségi célú funkciókat ellátó, 102,90 m² alapterületű belső épületrész felújítása során projektarányos akadálymentesítés valósult meg, figyelembe véve az összes érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó infokommunikációs akadálymentesítés követelményeit.

A közösségi terek 2021. december 03-án átadásra kerültek.

2. Az intézmény konzorciumi partnerként vesz részt a „**Területi szakmatámogatási rendszer létrehozása, szakmatámogatási feladatok ellátása-2021**” (TSZR2021) című pályázatban.

Gesztorszervezet:

Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény – közösségi ellátások, pszichiátriai beteg nappali ellátása, a pszichiátriai betegek otthona, a szenvedélybetegek otthona, támogatott lakhatás.

Konzorciumi tagok:

Zalaegerszegi Gondozási Központ – étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, időskorúak gondozóháza, idősek otthona (Zala megye).

Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ – családsegítés, gyermekjóléti szolgálat (Zala megye).

Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezet Hajléktalanok Átmeneti Gondozási Központja – utcai szociális munka, támogató szolgáltatás, fogyatékos személyek nappali ellátása, éjjeli menedékhely; hajléktalan személyek átmeneti szállása, gyermekek átmeneti gondozása (Zala és Vas megye).

Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat – családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekek átmeneti gondozása (Vas megye).

Gondviselés Háza Fogyatékosok és Időskorúak Otthona Ivánc – fogyatékos személyek otthona (Vas megye).

A pályázat területi szinten kijelölt szakmatámogatási és szakmafejlesztési hálózat kialakítását szolgálja olyan területi szociális alap- és szakosított ellátási, továbbá gyermekjóléti alapellátási szakmatámogató hálózat létrehozásával, amely mind területi, mind szakterületi vonatkozásban lefedi az adott területi egység teljes szociális és gyermekjóléti alapellátási szolgáltatás spektrumát.

A területi szinten kijelölt szolgáltatástámogatási és szakmafejlesztési hálózat kialakításának célkitűzései:

- területi szakmatámogatási hálózat létrehozása,
- területi együttműködési struktúrák kialakítása,
- az NSZI szakmatámogatási, módszertani feladatainak támogatása,
- a szakmapolitikai törekvések megismertetése, elfogadtatása,
- közreműködés az EMMI felméréseinek elvégzésében,
- a szolgáltatók, intézmények körében felmerülő kérdések, problémák, javaslatok Szociális ügyekért Felelős Államtitkárság felé történő becsatornázása.

A megvalósítási időszakok:

- 2021. szeptember 1. – 2022. június 30.
- 2022. július 1. – 2023. június 30.
- 2023. július 1. – 2024. június 30.

A pályázat által lefedett terület Vas és Zala megye, az éves támogatás várható összege: 22.000.000,- Ft.

Támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás

Támogatás intenzitása: 100,00%

Saját forrást nem szükséges biztosítani.

A konzorcium kötelező vállalásai:

- információt gyűjt a működési terület ellátórendszerének sajátosságairól, az alkalmazott módszerekről, az információkat összesíti, kiértékeli, a beérkezett adatokat és az azokból készült elemzéseket az NSZI által működtetett Szociális Ágazati Portál területi szakmatámogató alpontjában közzéteszi,
- negyedévente az ágazatot érintő, az adott terület egységre vonatkozó hírekről, változásokról, egyéb információkról összefoglaló dokumentumot (hírlevelet) közöl,

- az EMMI és/vagy NSZI megkeresésére a szociális szolgáltatásokról, illetve a szociális szolgáltatások humán erőforrás helyzetéről adatot gyűjt és szolgáltat,
- az NSZI felkérésére részt vesz a működés engedélyezését végző kormányhivatal kirendelése alapján a bejegyzési eljárás keretében végzendő szakmai program véleményezésében, továbbá az engedélyesek működésének ellenőrzésében és szakmai célvizsgálatban,
- az EMMI és az NSZI iránymutatása alapján javaslatot tesz a fenntartók felé a szociális ellátórendszer fejlesztésre és felkérésre részt vesz az ellátórendszer fejlesztéséhez szükséges források tervezésében,
- a szociális szolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások működése során figyelemmel kíséri a jogszabályokban előírt feltételek teljesítését, szakmai szabályok érvényesülését és a tapasztalatokról tájékoztatja az EMMI-t és az NSZI-t,
- a szociális szolgáltatóknak és a fenntartóknak szakmai segítséget nyújt a szociális szolgáltatások megszervezéséhez, szakmai módszerek bevezetéséhez és alkalmazásához, valamint más szakmai kérdésekben, szakmai ajánlásokat, útmutatókat készít, melyet felterjeszt jóváhagyásra az NSZI és az EMMI részére,
- segítséget nyújt a szolgáltatástervezési koncepciók kidolgozásához,
- az új szakmai módszereket és az új szolgáltatási formákat folyamatosan megismerteti a szociális és gyermekjóléti alapellátási szolgáltatókkal, intézményekkel,
- tájékoztatja a hozzá forduló, az ellátást igénybe vevő személyeket a szociális ellátás igénybevételének feltételeiről, az eljárásról.

3. Az intézmény az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet által meghirdetett „A gyermekeink védelmében informatikai rendszerhez kapcsolódó eszközbeszerzés támogatása 2021” című felhívásra pályázatot nyújtott be, 4 db notebook operációs rendszerrel való beszerzésére. A pályázat elutasításra került.

4. Az intézmény 2020 óta együttműködik az **INTENCIVE projekt** keretében a **Pannon Gazdasági Hálózat Egyesülettel**. A nemzetközi projekt az idősek otthoni ellátását,

biztonságát szolgáló innovatív eszközök, technikák fejlesztését szolgálja, melyhez az egyesület kérte az intézmény szakmai segítségét, iránymutatását.

A Pannon Gazdasági Hálózat Egyesület 2021. február 25-én rendezte meg a „3. tanulmányút és tematikus workshop” eseményt, hogy bemutassa a magyarországi jó gyakorlatokat az e-egészségügy területén, továbbá hogy betekintést adjon az egészségügy felé irányuló helyi politika fejlesztési folyamatába.

A rendezvénysorozat 3. eseményén szerte Európából 33 fő vett részt. Az utazási korlátozások miatt az esemény online formában valósult meg, és két részből tevődött össze. A workshop első felében 3 jó gyakorlat került bemutatásra a regionális e-egészségügy területén az INTENCIVE project keretében. A második részben a résztvevőknek lehetőségük volt megismerni, hogy milyen módon lehet befolyásolni a szakpolitikát.

A rendezvényen az intézmény egy munkavállalója a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatást mutatta be az érdeklődőknek.

2021. május 7-én az online workshop házigazdája a finnországi partner volt, a programon a szervezők bemutatták az általuk alkalmazott jó gyakorlatot.

A résztvevők olyan ötleteket, eszközöket ismerhettek meg, melyek lehetőséget nyújtanak ahhoz, hogy az idősek a saját otthonukban biztonságosabban élhessenek. Működés közben nézhetek meg okos otthonokat, egészség-monitorozó technológiákat, de olyan elektronikus rendszereket is, melyek az egészségügyi ellátórendszerrel – háziorvossal, kezelőorvosokkal – való kapcsolattartást teszik könnyebbé.

A járványügyi szabályozások enyhítését követően lehetőség nyílt arra, hogy a programban részt vevő szervezetek képviselői személyesen is találkozhassanak.

A találkozóra 2021. november 23-25. között egy máltai tanulmányút keretében került sor, ahol az intézményt egy fő képviselte, akit a Pannon Gazdasági Hálózat Egyesület szakértőként kért fel az eseményen való részvételre.

A szakemberek megtekintették a máltai egyetemen folyó kutatásokat és fejlesztéseket egy egészségfigyelő, monitorozó rendszerről, mely rengeteg szimulációs eszköz segítségével fejleszt olyan megoldásokat, amik az idősek biztonságát nagy mértékben növelik. Lehetőség nyílt megismerni Gozo szigetének szociális ellátórendszerét, a város polgármestere pedig előadást tartott arról, milyen eszközök szolgálják azt, hogy a település demenciabarát hely legyen.

VII. Fejlesztések, beruházások

Felújítási kiadások:

- VI. sz. Szakmai Egység Jászai Mari u. 4. szám alatti épületének részleges felújítása: 48.699.641,- Ft.
- III. sz. Szakmai Egység Idősek Klubja (Karmelita u. 2/C.) tálalókonyha átalakítása: 4.965.457,- Ft.
- VII. sz. Szakmai Egység Idősek Klubja (Váci M. u. 1-3.) tálalókonyha átalakítása: 9.390.604,-Ft.

Beruházási kiadások:

- Szociális ellátási program bővítése (online számla): 264.160,- Ft.
- IV. sz. Szakmai Egység (Gagarin u. 24.) fedett kerékpártároló építtetése: 625.856,- Ft.
- IV. sz. Szakmai Egység Idősek Klubjában (Gagarin u. 24.) beépített szekrény készíttetése: 679.450,- Ft
- III. sz. Szakmai Egység Idősek Klubjának (Karmelita u. 2/C.) találókonyhájára rozsdamentes munkaasztal beszerzése: 256.540,- Ft.
- VII. sz. Szakmai Egység Idősek Klubjában (Váci M. u. 1-3.) beépített szekrények készíttetése: 1.170.940,- Ft.
- X. sz. Szakmai Egység Idősek Klubja (Barátság u. 24.) teraszára 4 darab napellenző beszerzése: 1.582.712,- Ft.
- VI. sz. Szakmai Egység (Jászai M. u. 4.) földszintjén található közösségi terekbe beépített szekrények, valamint az előtérbe recepciós pult készíttetése: 988.695,- Ft.
- Informatikai eszközök beszerzése: 1.224.084,- Ft.
- Gépek, berendezések beszerzése (bútorok, testhőmérséklet mérők, vérnyomásmérők, vércukorszint mérők, porszívó, rozsdamentes zsámoly, forgószékek, stb): 19.423.276,- Ft.

VIII. A koronavírus járvánnyal összefüggő tevékenységek

A koronavírus járvány kirobbanása komoly kihívás elé állította az intézményt, mivel az általa nyújtott szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat igénybe vevők között jelentős számban fordulnak elő idős és/vagy krónikus betegségben szenvedők, akik fokozottan veszélyeztetettek, továbbá a szolgáltatások zavartalan biztosíthatóságának hiánya (munkavállalók tartós keresőképtelensége miatt) emberi életet veszélyeztethet.

Komoly erőfeszítéseket jelentett és jelentős kiadásokkal járt a különböző védőeszközök és a mindennapi munkavégzéshez szükséges fertőtlenítőszer beszerzése és utánpótlása.

A munkavállalók védelmében hozott intézkedések:

- A tömegközlekedési eszközökön való fokozott fertőzésveszély elkerülése érdekében minden munkavállaló számára biztosított volt a saját gépkocsival történő munkába járás, melynek költségét az intézmény támogatta.
- Minden munkavállaló számára biztosított volt a szájmaszk, a védőkesztyű, a kézfertőtlenítő, illetve munkakörtől függően egyéb védőeszköz.
- A napi munkavégzés megkezdését megelőzően minden munkavállaló számára kötelező volt a testhőmérséklet mérése az intézmény által beszerzett érintésmentes lázmérővel, továbbá minden munkavállaló köteles volt nyilatkozni, hogy koronavírus fertőzésre utaló tünetet sem magán, sem a vele közös háztartásban élő személyek vonatkozásában nem tapasztalt és az elmúlt időszakban járványügyi szempontból kockázatot jelentő személlyel nem került kapcsolatba.
- Az intézmény szakmai egységeiben az ügyfélfogadás esetén a szájmaszk használata, továbbá a védőtávolság betartása minden érintett (munkavállaló és ügyfél) számára kötelező volt.

A Családok Átmeneti Otthonában ellátásban részesülők védelmében hozott intézkedések:

- A munkavállalók napi egy alkalommal kötelesek voltak testhőmérsékletet mérni a lakók körében és nyilatkoztatni kellett őket arról, hogy koronavírus fertőzésre

utaló tüneteket magukon nem tapasztaltak és az elmúlt időszakban járványügyi szempontból kockázatot jelentő személlyel nem kerültek kapcsolatba.

- Amennyiben megbetegedésre utaló tünetet észleltek, haladéktalanul kötelesek voltak értesíteni az érintett háziorvosát és a továbbiakban az orvosi utasítás szerint eljárni. Az érintett lakó saját és más személyek egészségének védelme érdekében köteles volt az intézmény munkatársával és az egészségügyi szervekkel együttműködni, szükség esetén a számára kijelölt lakóegységet nem hagyhatta el.
- A munkavállalók rendszeresen ellenőrizték, hogy a lakók rendelkeznek-e megfelelő kéz- és felületfertőtlenítővel, melyek használatával kapcsolatban a szükséges tájékoztatást megkapták.
- Amennyiben szükségessé vált, az intézmény biztosította a megfelelő fertőtlenítőszeret.

Az idősek klubjaiban ellátásban részesülők védelmében hozott intézkedések:

- Az ellátásban részesülők a klub területére csak testhőmérséklet ellenőrzést és az aktuális egészségi állapotra vonatkozó nyilatkozat kitöltését követően léphettek be.
- Belépéskor a kézfertőtlenítés és a klub területén a szájmaszk használata, továbbá a védőtávolság betartása mindenki számára kötelező volt.
- A programok, terápiák kizárólag a szabadban zajlottak, amikor erre nem volt mód, akkor a védőtávolság betartásával, jól szellőztethető helyiségben kerültek lebonyolításra.
- Az idősek védelmében az idősek gépkocsival történő szállítása szünetelt.

Az Időskorúak Gondozóházában ellátásban részesülők védelmében hozott intézkedések:

- A lakók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, ellenőrzése folyamatos volt.
- Csak fertőző betegségektől mentes látogató léphetett be a Gondozóház területére.
- A látogatásra előzetesen telefonon be kellett jelentkezni.

- Az intézményben a látogató köteles volt maszkot viselni, és csak kézfertőtlenítést követően találkozhatott hozzátartozójával.
- A látogatás előtt és után a lakók számára a kézfertőtlenítés, a látogatás időtartama alatt a szájmaszk használata kötelező volt.
- A látogatók kizárólag bontatlan, bolti csomagolású édességet, édes és/vagy sós süteményt, üdítőitalt, illetve használati tárgyat, ruhaneműt vihettek a hozzátartozóik számára, melyet kötelesek voltak átadni a gondozónőnek a megfelelő fertőtlenítés elvégzése érdekében.
- A korábban kötelezően kialakított izolációs szoba továbbra is fenntartásra került a lakók indokolt esetben történő elkülönítése érdekében.

A 2021-es év a megelőző évhez hasonlóan rendkívül nehéz és megterhelő volt, a pandémia teljesen megváltoztatta az élet- és munkakörülményeket, az emberi kapcsolatokat.

Számos olyan váratlan, örömteli és tragikus eseményt kellett megélniük, mely fizikailag, lelkileg, érzelmileg igen megviselte őket, egy életre szóló nyomot hagyva bennük.

Az intézmény valamennyi munkatársa erőn felül teljesített. Azok is, akik a napi megszokott munkájukat végezték, mert lényegesen több feladat és felelősség hárult rájuk.

IX. Záró gondolatok

„Az adott lehetőségekhez viszonyítva bármennyire tökéletes legyen is bizonyos szociálpolitika, elszigetelődve, más politikai törekvések támogatása nélkül a saját politikumában rejlő célt még megközelíteni sem tudja. A tipikus szociálpolitikai eljárások természetéből folyik, hogy racionális megfontolások alapján a jellegzetes szociális hátrányok megelőzésére és sohasem az egyénre, hanem mindig egy vagy több kollektivitásra irányulnak. Az élet jelenségei azonban annyira változatosak és olyan mértékben egyediek, hogy a jelenségtípusokkal számoló és jogszabályok révén ható szociálpolitikai eljárások egy-egy társadalmi csoporton ha segítenek is, ezzel még nem éreztetik üdvös hatásukat minden egyes élet esetében.

A társadalmat még annyira erősítő szociálpolitika ellenére is gyakorivá válhatik az életjog szempontjából végzetes egyéni elesettség. A tömeges emberi elbukást gátló szociálpolitikai intézmények védőhálói alá tehát ki kell feszíteni a közületi népgondozásnak sűrű hálózatát, avégből, hogy akiket nem óvott meg az elesettségtől a társas csoportok javára érvényesített szociálpolitika, azoknak személyiségét és egyediségét legalább a népgondozás mentse meg. Amíg tehát a szociálpolitika szociális prevenció, addig a szociális népgondozás viszont szociális terápia.

Minthogy az egyéni esetek pontos ismeretét feltételezi, művelője csak individuálisan eljáró és a helyi viszonyokban teljesen járatos intézmény lehet, tehát – az államtól megadott általános irányelvek korlátai között – a város, a község.”

/ Kovrig Béla, 1936./

Szombathely, 2022. január 31.

/: Kulcsár Lászlóné :/
intézményvezető